

VECTOR[®]

TYGODNIK POLONII

ŁĄCZYMY
POLONIĘ
DOŁĄCZ
DO NAS

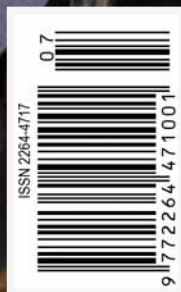
Nr 7 (70) / Rok III / 16.02.2014 r.

HEBDOMADAIRE - VECTOR POLONII - FRANCE - BELGIQUE - LUXEMBOURG - 1,50 € - www.vectorpolonii.com

WALENTYNKI! HISTORIA MIŁOŚCI JANA III SOBIESKIEGO I JEGO ŻONY MARYSIENKI

W NUMERZE m.in.

- Polscy plakacisci na Fête du Graphisme w Paryżu
- Stowarzyszenie Café Bilingue
- Nowojorska Wyspa Ellis

20 STRON

GASTT

gastronomie-tendance

HURTOWNIA SPOŻYWCZA PARIS-RUNGIS

Hurtowy dystrybutor polskich produktów spożywczych zaprasza do współpracy: Sklepy, Restauracje, Hurtownie, Stowarzyszenia oraz pozostałe podmioty organizujące duże imprezy, bankiety, catering, kiermasze.

Dostarczamy na terenie Francji i Belgii.
Dostawa do 48 godzin max.

Nasi partnerzy:

- Aux Délices Pologne – 203, rue Saint Maur – 75010 Paris
 - Sklep Manorek – 156, rue Oberkampf – 75011 Paris
 - Aux Régals – 17, rue Docteur Goujon – 75012 Paris
 - Comme en Pologne – 9, rue Hegesippe Moreau – 75018 Paris
- W tych sklepach można nabyć szeroki asortyment polskich, zawsze świeżych produktów.

Zamówienia: 01 45 60 44 95, Zamówienia ekspresowe: 06 23 00 48 39
e-mail: contact@gastt.fr, ADRES: GASTT, Zone SOGARIS, Bâtiment R/S, 94150 RUNGIS

PROMOCJE

KUPUJESZ, SPRZEDAJESZ POSZUKUJESZ?

Gorąco zachęcamy do zamieszczania bezpłatnych ogłoszeń na naszym portalu internetowym

www.vectorpolonii.com
w zakładce OGŁOSZENIA

VECTOR
TYGODNIK
POLONII

REKLAMA
I OGŁOSZENIA

przyszłość" w poniedziałek, 27 stycznia w Krakowie spotkają się parlamentarzyści z kilkunastu krajów, m.in. Polski, Izraela,

schwitz i

Agnieszka Radwańska w półfinale Australian Open!

Środa, 22 stycznia 2014

Agnieszka Radwańska pokonała broniącą tytułu Wiktoria Azarenkę, i wystąpi w półfinale wielkoszlemowego Australian Open. Polka nigdy wcześniej nie dotarła do tego etapu imprezy w Melbourne. O finał

Czwartek, 23 s

Dzisiaj są imieniny: Fernan

POGODA F

5°C
odczuwalne 5°C
Pochmurno

TEMAT TYGODNIA:

Polscy plakacisci na Fête du Graphisme w Paryżu

ZAPRASZAMY NA...

Spektakl *Kabaret warszawski* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego do Teatru Narodowego Chaillot w Paryżu (do 14 lutego 2014 r.)

SPIS TREŚCI

4 TU I TERAZ:

Od Redakcji

Francusko-polskie siedemnastowieczne Walentynki, czyli historia bezżębnej Marysienki i zreumatyzowanego Jasia

5 SPOSTRZEŻENIA POLSKIEJ PARYŻANKI:

Weekend w Paryżu

6 POLSKIE TROPY:

Stowarzyszenie Café Bilingue

POLONUS TYGODNIA:

Ida Haendel

7 WYDARZENIA:

- Polsko-brytyjskie seminarium mody
- Triviador w polskiej wersji językowej
- W skrócie

8 ADWOKAT RADZI:

Jak uzyskać w Belgii adwokata z urzędu?

9 MODA:

Walka z wiatrakami

NA ZDROWIE:

Kochajmy się!

10-11 POLSCY PLAKACISCI NA FÊTE DU GRAPHISME W PARYŻU

12 VECTOREK

13 ROZRYWKA

14 WIDZIANE Z TINQUEUX:

Tinqueux zaprasza na Salon Młodej Poezji

15 CO? GDZIE? KIEDY?

Kalendarium wydarzeń polonijnych

BYLIŚMY NA...

Wieczorne inauguracyjne Cercle Européen de Soutien à la Culture Polonaise

16-17 PROGRAM TV

18 HOROSKOP, PRZEPIS KULINARNY, PRENUMERATA

19 OGŁOSZENIA, PRENUMERATA

20 SZTUKA NIECODZIENNA:

Wejście przez wyspę

s. 4

s. 6

s. 14

s. 20

VECTOR
TYGODNIK POLONII

depuis 2012

REDACTION EN CHEF

Julita Lech
j.lech@vectorpolonii.com

REDACTION

Anna Garnys, Alicja Połap,
Luiza Sawicka-Hofstede,
Anna Rudek-Smiechowska,
Katarzyna Tymiec

FEUILLETONS

Krystyna Mazurówna,
Jean-Claude Kociołek

EDITEUR

Editions yot-art

SIEGE SOCIAL

6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paris
tél. 09 62 62 77 86,
e-mail: redakcja@vectorpolonii.com,
www.vectorpolonii.com

DIRECTEUR DE LA PUBLICATION

Józef Rudek

IMPRESSION

Printgraph, 32-800 Brzesko, drukarnia@printgraph.pl

PUBLICITE ET ANNONCES

6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paris
tel.: 09 62 62 77 86, e-mail: redakcja@vectorpolonii.com

LETTRES A LA REDACTION

redakcja@vectorpolonii.com

GRAPHISTE

Paweł Wójcik, e-mail: pawel.cube3d@gmail.com

N° Commission Paritaire: 1215192120
ISSN : 2264-4717

OD REDAKCJI

Jeśli istniałby zakaz poruszania jakiegось tematu ze względu na jego wcześniejsze nadużywanie, na pewno zabroniono by mówienia o miłości. O tym uczuciu pisze się od wieków, śpiewa się o nim, maluje, ilustruje, aranżuje, fotografuje... Wszystko, co z nim jest związane, budzi emocje (czasami bardzo skrajne i nieprzewidywalne)...

Jednak od tego tematu nie można się uwolnić... Tak długo, jak tylko będzie istniała ludzkość, miłość i jej przejawy będą jej integralną częścią. A każde nowe spojrzenie na

uczucie, każda jego interpretacja świadczą o tym, że pomimo całej swej ułomności, Kochamy... I to jest piękne!

Rodzajów miłości jest tyle, ilu ludzi na świecie (albo jeszcze więcej). Kochać można osobę, ale czy poświęcając się całkowicie jakiejś pasji, nie można mówić o miłości? Chyba tak. Co tydzień staramy się przybliżyć Państwu sylwetki osób, które kochają w różny sposób. Natomiast wszystkie z tych postaci łączy jedno: miłość... do Polski.

Francusko-polskie siedemnastowieczne Walentynki, czyli historia bezzębnej Marysieńki i zreumatyzowanego Jasia

Miłyby się kto sądzi, że w tak zwanych dawnych czasach, małżeństwa wynikały tylko i wyłącznie z rozsądku, aliansu politycznego czy finansowego, a miłość dotyczyła tylko ludzi z gminu, bo skoro zakocha się w sobie dwoje ubogich, to w końcu łączy ich podobna pozycja społeczna. Szczęśliwie dla samych zainteresowanych, czasem nawet i wśród warstw wyższych udawało się połączyć - choć bywało po pokonaniu wielu przeszkód i trudności - dwoje zakochanych. A jak nie, to zadowolić musieli się oni ognistym romanssem, choć i to bynajmniej wcale niedyskretnym, skoro ich liczne opisy odnajdujemy w podręcznikach historii i nie tylko.

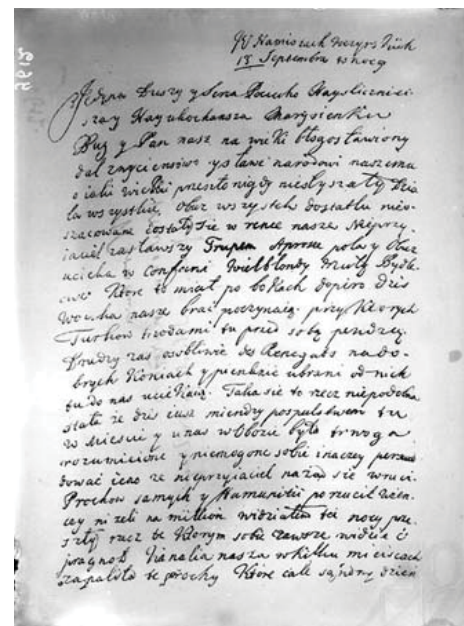
Podobnie wyglądają dzieje jednej z najstojniejszych par polsko-francuskich: króla Jana III Sobieskiego i jego żony Marysieńki. Marysieńka, czyli Maria d'Arquien, przyjeżdża w wieku 4 lat jako przyszła dama dworu królowej Polski - Ludwiki Marii Gonzagi, żony królów Władysława IV, a po jego śmierci Jana Kazimierza. Dziewczynka szybko uczy się języka polskiego, poznaje kulturę nowej ojczyzny, ale w wieku siedmiu lat wyjeżdża na cztery lata do Francji, gdzie pobiera nauki w szkole klasztornej. W roku 1653, w wieku 12 lat wraca już ostatecznie do Polski i tam dwa lata później na jednym z balów poznaje Jana Sobieskiego i wtedy ma miejsce

legendarny *coup de foudre*, który jednakże będzie musiał trochę poczekać na happy end.

W 1658 młodzianka Francuzka zostaje wydana przez swą protektorkę za wojewodę sandomierskiego, Jana Sobiepana Zamoyskiego, który nie dość, że jest dużo starszy, mniej ciekawy niż Sobieski, to jeszcze zaraża swą małżonkę zapuszczonym syfilisem. Tak więc, cierpiąca na bóle zębów i sporej ich części już pozabawiona, biedna Marysieńka choruje wskutek wątpliwego małżeńskiego „daru” - a potomstwo Zamoyskich jest słabowite i umiera wkrótce po narodzinach. Na szczęście wojewoda zachowuje się nader szlachetnie i po siedmiu latach małżeństwa taktownie umiera.

Naszym zakochanym nie stoi już nic na przeszkodzie. Zwłaszcza, że zasadniczo zmienia się już pozycja Jana Sobieskiego - wielkiego hetmana koronnego. Ślub odbywa się w 1665 roku i jest to zdecydowanie małżeństwo z miłości - na tamte czasy spory ewenement. A szczęśliwi już małżonkowie nadrabiają stracony czas - z ich związku na świat przychodzi 13 dzieci, z których tylko czworo doczeka dorosłości.

Sobieski, podobnie jak jego poprzednik, cierpi na syfilis, na dolegliwości wynikające z kuracji rżęcą i inne, takie jak bóle zębów, gorączki, dysenteria i ostawiony reumatyzm, co zresztą barwnie opisuje w listach do „najśliczniejszej Jutrzenki”. Jej bynajmniej to nie przeszkadza, a już na pew-

no miłość uskrzydła fakt, iż dzięki Janowi III Sobieskiemu w roku 1676 zostaje królową. Choć pamiętać trzeba, że historia słynnego romansu zaczęła się, kiedy żadnemu z nich nie śniła się nawet tak świetlana przyszłość.

Tu można by było zakończyć: „i żyli długo i szczęśliwie”. I nie pomyliłbyśmy się. Zwycięzca spod Wiednia umiera po ponad trzydziestu latach małżeństwa. Marysieńka przeżywa go o ponad 20 lat.

Ilustracją ich pięknej historii miłosnej są liczne listy, jeden z ciekawszych zabytków epistolografii, aczkolwiek w dzisiejszych czasach, dobie treściwych SMS-ów i maili, śmieszają one na pewno swoim napuszonym stylem, rozwlekłością i kwiecistością opisów. Co jednak może być ciekawe dla współczesnych i świadczy o dużym poczuciu humoru autorów, to szyfr (początki korespondencji, w czasie pierwszego małżeństwa Marysieńki odbywały się w konspiracji) - listy są nazywane konfiturami lub owocami, miłość - pomarańczami, a osoby z najbliższego otoczenia obdarzone zostają barwnymi pseudonimami - Zamoyski to Dosia, Fontanna, Fujara, Koń, Makrela, jego siostra Gryzelda Wiśniowiecka to Basetla, Brytfanna, a ich służący to Kolce, Powrozy. Dwór Warszawski to boisko, zaś Wersal i Paryż to Zaczarowany Pałac, a dla kolejnych badaczy pozostaje do odkrycia, kto kryje się pod tak wdzięcznymi określeniami jak Gąbka, Jabłko, Kolano, Krokodyl, Nocnik, Pantofel czy Psy gończe.

Aleksandra Stenka

SPOSTRZEŻENIA POLSKIEJ PARYŻANKI

fot. z archiwum Krystyny Mazurówny

WEEKEND
W PARYŻU

Jedna z moich znajomych, energiczna i pełna temperamentu niestrudzona podróżniczka, postanowiła przyjechać zwiedzić Paryż.

– Po dokładnym poznaniu Londynu, długim i ciekawym pobycie w Kanadzie, nudnym w Szwecji i fascynującym od dziesięciu lat stałym zamieszkiwaniu Nowego Jorku, znów sobie jeżdżę tu i tam. Właśnie spędziłam miesiąc w Polsce i polecę z powrotem do Stanów, ale w drodze powrotnej wpadnę do Paryża, żeby wreszcie zaliczyć to miasto. Tyle, że nie mogę na długo. Mój mężczyzna sam w domu usycha z tęsknoty, a że strzeżonego Pan Bóg strzeże, mogę go zostawić samopas jeszcze góra przez weekend. Chyba w weekend zdążę dokładnie zwiedzić tę stolicę Europy? – spytała mnie koleżanka.

W weekend? Ja siedzę w Paryżu czterdzieści pięć lat i wciąż całego nie zwiedziłam, ciągle nie mogę nadążyć z oglądaniem kolejnych wystaw, umykają mi koncerty, biegam do teatrów, ale i tak połowy wchodzących sztuk nie widzę... No a zabytki? Nim obejrzę wszystkie, zapominam o tych, które zwiedzałam w pierwszej kolejności – i mogę zaczynać zwiedzanie od nowa! A te cudowne, kręte uliczki Montmartre'u, a te słoneczne wybrzeża Sekwany, a te tarasy kafejek, na których tak miło przysiąść się – frontem do ulicy, ma się rozumieć – żeby obserwować przepływający tłum – rzekę ludzką, i sączyć kawkę albo i kieliszek czerwonego wina? Jak zaliczyć wszystkie, jak poznać tysiące restauracyjek, z których każda jest zupełnie inna, zdać sobie sprawę ze specyfiki Paryża, gdzie każda dziel-

nica ma swoją, różną od innych, atmosferę? Jak zwiedzić całe to piękne miasto w tak ograniczonym czasie?

Ale znajoma wie, czego chce, a jest z tych upartych (a jakie inne dają sobie radę – wyrzucone poza burtę krajową?) i ma taką siłę charakteru, że stawiała czoła i wykonała osobiście postawione sobie zadanie. W ciągu minionego weekendu obejrzała większą część monumentów, przebiegła całe miasto, poznała jego zabytki i pokosztowała przyjemności. Wpadła na świetny pomysł objechania Paryża piętrowym autobusem – mogła przez dwa dni do woli wsiadać i wysiadać, by dokładnie zapoznać się ze wszystkimi ciekawymi miejscami i obiektami na trasie. Autobus spod Opery przewiózł ją przez całe Pola Elizejskie, zachłystniętą ich urodą zawiózł ją do Grand Palais, przez most na plac Trocadero, a stamtąd pod Wieżę Eiffila. Po dłuższym przystanku, związanym z obserwacją Sekwany i miasta z lotu ptaka, czyli czubka wieży, kolejny czerwony autobus zawiózł ją do Luwru, gdzie sobie wyskoczyła i też zaliczyła, ale tylko trzy piętra tego wielgachnego muzeum. Potem jeszcze objechała lewy brzeg rzeki i została dowieziona do katedry Notre-Dame, którą – wprawdzie już na ostatnich nogach, ale też jeszcze dokładnie zwiedziła. W międzyczasie zjadła ślimaki w malowniczym bistro paryskim, wypita cappuccino z czapą bitej śmietanki na tarasie kawiarenki w Dzielnicy Łacińskiej i z trudem, lekko kulejąc, doczłapała się do domu. Myślicie, że padła spać? Ależ skąd, nie w Paryżu! Po prysznicu i chwili odpoczynku, znakomicie zrekonstruowana kieliszkami najbardziej popularnego aperitif'u francuskiego, czyli kiru, ruszyła dalej na podbój francuskiej stolicy. Wysłuchała jeszcze tej samej nocy koncertu muzyki eksperymentalnej i spożyła wytworną kolację w typowo francuskiej restauracji z typowo francuską kuchnią i typowo francuskim szampanem! Po szampanie wygrzmociła jeszcze wspólnie z koleżanką (w mojej osobie) na przytulnej kanapie w moim salonie butelkę Bordeaux na dobranoc (a może to już było na dzień dobry?) i to wreszcie skłoniło nas do udania się na spoczynek...

Po kilku godzinkach snu Kryścia wstała, śpiewając *Hello! It's beautiful day!*, i wesola, jak skowronek, rzuciła się w dalsze zwiedzanie. Po objechaniu czerwonym autobusikiem Pól Marsowych, powtórną przejażdżce

Champs Elysées z zaliczeniem Łuku Triumfalnego na Placu Gwiazdy, dojechała do Placu Zgody, czyli Concorde. Przyjrzała się dokładnie zapalce, stojącej na środku, którą Napoleon przywiózł z Egiptu, wypita kawkę, i dalej! Po kolejnej przejażdżce wysiadła przy Muzeum d'Orsay, by nasłodzić się impresjonistami. Na lunch, czyli francuskie *déjeuner* degustowała słynne *foie gras*, czyli gęsie wątróbki, i to nie było gdzie, bo w modnej restauracji Kong u Kenzo. Poprawiła deserem numer jeden w Paryżu, czyli *crème brûlée*, i zadowolona udała się nad rzekę, widoczną zresztą z okna tej restauracji, by batobusem, czyli malowniczym stateczkiem, obejrzeć sobie Paryż widziany z pokładu podczas godzinnego wodnego spaceru. Zmachała, udała się wieczorem na Montmartre, zapoznać się z dziełami ulicznych artystów-malarzy, a tam francuscy podrywawcy komplementując ją i usiłując zagadywać w sprawie ewentualnej randki, wrócili jej wiarę w siebie i w pełni ją dowartościli.

Myślicie może, że około dziewiątej wieczorem, po doznaniu tylu wrażeń, grzecznie poszła spać? Ale gdzie tam! Nie w Paryżu! Wyśpimy się, jak się wreszcie zestarzejemy, o ile w ogóle kiedyś to nastąpi! Odbyta jeszcze *tour Paris by night*, rozmigotane światelka ulic dowiozły ją pod wieżę Eiffila, która równo co jakiś czas też cała migocze jak olbrzymia kiczowata choinka świąteczna! Żeby nadal migotała, ostra a chętna paryskich wrażeń podróżniczka udała się na spektakl *Moulin Rouge*, po którym już, lekko sponiewierana ilością wrażeń, wróciła się spakować, by odespać w samolocie powrotnym do NY. Teraz tam ściboli i pilnie pracuje, żeby odrobić fundusze, które przepuściła w Paryżu – ale nie żałuje, bo co przeżyła, to przeżyła!

Trochę jej się już wprawdzie z tego pośpiesznego zaliczania oraz nadmiaru wrażeń pokręciło i po wizycie w Luwrze spytała mnie, co to za baba z obciętymi rękami tam stoi (chodziło o Venus z Milo...), a w *Moulin Rouge* zignorowała piękne *girlaski* z piórami w pupie, natomiast opowiadała mi szczegółowo o pewnym czarnym tancerzu, który podobno był tak umięśniony, że aż ojej... I tu przetykała ślinkę.

Czyli Paryż można zaliczyć nawet w jeden, jedyny weekend, trzeba mieć tylko odpowiednią parę, zawzięcie no i trochę eurosów!

Krystyna Mazurówna

Rysuje M. Wójtowicz

Nauka przez zabawę. Dwujęzycznie z radością...

On a plus j'ajko pour naleśniki, podpowiada mój syn, kiedy zastanawiam się głośno co kupić w sklepie. Tak radzi sobie z dwoma językami trzylatek. Mieszając je. Jego starsza o 2 lata siostra potrafi już języki rozdzielić, jednak jej francuski jest dużo lepszy niż polski.

Choć dzieci z mieszanych rodzin mają mniej możliwości obcowania z językiem ojczystym rodzica „przyjeźdnego”, to jednak wiele zależy od determinacji, nakładu pracy i przede wszystkim konsekwencji. Znam dzieci, które mówią świetnie po polsku, mimo że wychowują się w rodzinie polsko-francuskiej, chodzą do francuskich przedszkoli i szkół. Znam też takie, które po polsku nie mówią prawie w ogóle.

O zaletach dwu i wielojęzyczności napisano już wiele. Warto też wykorzystać te najwcześniejsze lata, kiedy ma-luchy chłoną języki jak przysłowiowa gąbka.

Zapisujemy więc dzieci do polskich przedszkoli, szkół, na zajęcia, wysyłamy na wakacje do rodziny w Pol-

sce, spotykamy się z innymi polskimi rodzinami, żeby dzieci miały kontakt z polskimi rówieśnikami.

W 2006 roku w Paryżu powstało stowarzyszenie Café Bilingue, którego celem jest towarzyszenie rodzicom w ich dążeniach do dwujęzyczności dzieci. Asocjacja jest wspierana wiedzą specjalistów i naukowców zajmujących się tym zagadnieniem. W ramach jej działalności organizowane są różnorodne tematyczne spotkania, prelekcje, szkolenia.

Café Bilingue działa m.in. w podparyskim Vincennes. Powstała 2 lata temu z inicjatywy jednej z mam dwujęzycznych dzieci. Wśród 10 grup językowych jest również i polska. Należy do niej kilka rodzin z dziećmi w wieku od

3-7 lat. Regularnie spotykają się we własnym, niewielkim i sprzyjającym rozmowom i zabawie gronie. Grupę prowadzi Majka Kożuchowska, pedagog z wykształcenia, mama 5-letniej Sofii i 7-letniego Mikołaja, których tata jest Francuzem.

Spotkania są prawdziwą przyjemnością zarówno dla dzieci, jak i ich mam (obecnie w grupie są wyłącznie kobiety i ich dzieci). Pierwsze uwielbiają te sobotnie popołudniowe zajęcia, tak samo jak swoje towarzystwo, co jest bardzo ważne. Znajomość z innymi dziećmi mówiącymi tym samym, „mniejszościowym” językiem jest stymulująca i zachęca do mówienia. Natomiast polskie mamy mogą wymienić między sobą przeróżne informacje, a przede wszystkim spędzić czas w miłym towarzystwie.

Celem tych spotkań jest wspieranie i rozwijanie nie tylko kultury i języka polskiego, ale także kreatywności dzieci poprzez zajęcia plastyczne, muzyczne, ruchowe prowadzone po polsku. Jak mówi Majka: *Uczymy się polskiego poprzez zabawę, bo przecież weekendy są po to, aby odpocząć. Nasze dzieci odpoczywają aktywnie. Poza tym, dla mnie ważne jest to, aby dziecko w swojej dwujęzyczności nie czuło się „inne” i żeby dostrzegło jej zalety.*

Przy wielu okazjach wszystkie grupy językowe zbierają się też wspólnie. Organizowane są spotkania bożonarodzeniowe, karnawałowe. Panuje wtedy radosny gwar wielu języków, a dla dzieci to okazja do wspólnej zabawy z rówieśnikami. Café Bilingue zamienia się w Café Plurilingue.

Zainteresowani z Vincennes i okolicznych miejscowości dołączeniem do grupy mogą pisać na adres: maria.kozuchowska@gmail.com

tekst i zdjęcia: Anna Garnys

foto: Pradkicia VP

POLONUS TYGODNIA

IDA HAENDEL

Skrzypaczka. Należy do grona najwybitniejszych wirtuozów naszych czasów.

Urodziła się w Chełmie w 1928 r. Muzyczny talent przejawiała od dziecka; w wieku 3 lat umiała zagrać na skrzypcach zastyszane melodie. Jako 4-latką rozpoczęła naukę w Konserwatorium w Warszawie, następnie kształciła się w Berlinie, Londynie i Paryżu.

W 1935 r. brała udział w I Konkursie Skrzypcowym im. Henryka Wieniawskiego w Warszawie, będąc jego najmłodszą uczestniczką i laureatką – zajęła I miejsce w ekipie polskiej. Rok później, wraz z rodziną, opuściła Polskę, a w 1940 r. przyjęła obywatelstwo brytyjskie. Mieszkała w Londynie, w Montrealu, obecnie w Miami Beach na Florydzie.

W latach 1946–1947 odbyła pierwsze tournée do Stanów Zjednoczonych, koncertowała także w Ameryce Południowej i Azji.

Gra na Stradivariusie z 1696 roku. W swojej karierze występowała m.in. z Władimirem Ashkenazym, Arturem Rubinsteinem, z którym się przyjaźniła, Zubinem Mehta, Ivorem Newtonem czy Simonem Rattle.

Kilkakrotnie koncertowała w Polsce, m.in. na I Międzynarodowym Festiwalu Paganiniego we Wrocławiu (2003 r.), na Festiwalu Muzyka w Starym Krakowie. Grała na skrzypcach podczas wizyty papieża Benedykta XVI w 2006 r. w obozie koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau. W tym samym roku dała koncerty w Poznaniu i w swoim rodzinnym mieście Chełmie.

Ida Haendel ma w swoim dorobku ponad 40 płyt nagranych dla największych firm fonograficznych na świecie, takich jak Decca, Harmonia Mundi, EMI CLASSICS.

Wydała też autobiografię *Kobieta ze skrzypcami*. Jest bohaterką filmu dokumentalnego *Wiem skąd jestem*, przedstawiającego historię jej życia i związku artystki z Chełmem, do którego coraz częściej wraca. Wyjechała z Polski jako kilkuletnia dziewczynka, jednak doskonale mówi w języku polskim, w którym rozmawiała w jej domu.

Mimo sędziwego wieku nie opuszcza jej energia. Wciąż pracuje, gra, prowadzi warsztaty muzyczne. Jest honorowym ambasadorem UNESCO na Kraj Bliskiego Wschodu. Z ręką królowej Elżbiety II otrzymała Komandorię Orderu Imperium Brytyjskiego, księżę Karol wręczył jej dyplom honoris causa prestiżowego Royal College.

foto: DR

WIELKA BRYTANIA

POLSKI I BRYTYJSKI FASHION SHOW I SEMINARIUM W LONDYNIE

W środę, 5 lutego odbyło się polsko-brytyjskie seminarium dotyczące mody obecnej nad Tamizą i nad Wisłą. W programie imprezy organizowanej przez Polsko-Brytyjską Izbę Handlową (BPCC) znalazły się pokazy mody, wykłady, sesje pytań i odpowiedzi dla publiczności. Seminarium skierowane było do przedsiębiorców, którzy chcą nawiązać nowe kontakty biznesowe, czy też skorzystać z porad kancelarii prawnej, ale także do wszystkich zainteresowanych modą, chcących wziąć udział w tego typu spotkaniu.

Seminarium odbyło się w budynku Ogniska Polskiego przy 55 Exhibition Rd, w londyńskim Kensington. Głównym zamierzeniem spotkania było stworzenie i zacieśnienie współpracy i wymiany biznesowej w świecie polskiej i brytyjskiej mody, ale też ułatwienie polskim markom modowym wejścia na brytyjski rynek i nawiązania kontaktów z potencjalnymi kupcami czy dystrybutorami oraz otwarcie polskiego rynku dla firm brytyjskich.

Impreza miała charakter otwarty i przeznaczona była dla wszystkich zainteresowanych tematyką mody i handlu międzynarodowego. (...) Uczestnicy mogli wziąć udział w wykładach, dyskusjach panelowych zaplanowanych na ten dzień z udziałem ekspertów z polskiej i brytyjskiej branży mody, m.in. ze stylistami Romanem Zaczekiewiczem i Maciejem Zarembą, BPCC Trade Team oraz kancelarią Fashion Law Business.

foto: poland.triviador.com

Wśród wystawców, biorących udział w seminarium znalazły się takie firmy jak Solar, Heartbeat czy Hello Kitty. Można było też poznać zasady prawa biznesu, a także współpracy międzynarodowej i ochrony marki.

Seminarium BPCC było pierwszą tego typu imprezą, odpowiedzią na coraz silniejsze, obustronne zainteresowanie światem mody i współpracy w tej dziedzinie między rynkiem polskim i brytyjskim. To także odpowiedź na ogromne zainteresowanie producentów polskim i brytyjskim rynkiem, które śmiało konkurować mogą z producentami z Chin, Indii czy Japonii.

Impreza Polsko-Brytyjskiej Izby Gospodarczej poprzedza London Fashion Week, który rozpoczyna się w brytyjskiej stolicy 14 lutego.

źródło: polarityinternational.com
skróty pochodzą od Redakcji VP

ŚWIAT

TRIVIADOR WRESZCIE W POLSKIEJ WERSJI JĘZYKOWEJ

Swoją premierę miał Triviador Polska, jedna z najsłynniejszych przeglądarkowych gier quizowo-strategicznych świata. Tym razem została opracowana z myślą o polskich graczach.

To znakomita wiadomość zwłaszcza dla uczących się języka polskiego, a także dla naszych rodaków mieszkających za granicą, którzy chcieliby przetestować swą wiedzę i znajomość ciekawostek na temat ojczyzny w formie interesującej zabawy.

Fabula tejże gry opiera się na połączeniu quizu i rozgrywki strategicznej toczącej się na terytorium Polski. Pytania dotyczą choćby naszej kultury, historii, osiągnięć sportowych, życia codziennego oraz najważniejszych wydarzeń z kraju. W momencie premiery, pula Triviadora liczyła 10 tys. pytań, jednak będzie ona sukcesywnie powiększana, m.in. dzięki opcji dodawania zagadek przez samych graczy.

Uczestnicy prowadzą walki na terenie naszego, podzielonego na województwa, kraju. Dzięki punktom zdobytym za udzielenie poprawnych odpowiedzi, gracze mogą uzyskać dodatkowe bonusy ułatwiające podbój nowych terenów czy zamków.

Rywalizacja toczy się między trzema odrębnie sklasyfikowanymi grupami. Pierwszą są indywidualni gracze. Drugą tworzą zbiorowi reprezentanci poszczególnych województw; ranking ten ma na celu odzwierciedlenie pozycji tychże jednostek administracyjnych. Natomiast trzecia grupa tworzona jest w oparciu o zestawienie wyników zawodników krajowych oraz zagranicznych. Dla Polaków mieszkających poza granicami naszego państwa stworzono specjalną kategorię „Polonia”.

Triviador jest darmową, przeglądarkową, społecznościową grą, idealnie łączącą dwie popularne odmiany rozrywki – quizu oraz strategii. Jest ona skierowana do szerokiego kręgu odbiorców, niezależnie od ich wieku czy narodowości. Powyższe elementy przekładają się na jej popularność – gra obecna jest na rynku od 12 lat i posiada ponad 5 mln uczestników z całego świata. Triviador Polska można odnaleźć na stronie internetowej wydawcy oraz na portalach społecznościowych.

oprac.: M.H., na podst.: dziennik.com.

W SKRÓCIE

POLSKA

Pod względem demograficznym rok 2013 był najgorszym w historii Polski po II wojnie światowej. Według Prezesa Najwyższej Izby Kontroli Krzysztofa Kwiatkowskiego, w Polsce rozpoczął się kryzys demograficzny i jeśli państwo nie zrobi nic, by zachęcić Polaków do posiadania dzieci, będziemy najszybciej wyludniającego się europejskim krajem.

ŚWIAT

Facebook ma już 10 lat! Najpopularniejszy na świecie serwis społecznościowy został założony 4 lutego 2004 roku, przez grupę studentów Uniwersytetu Harvarda. Głównym twórcą serwisu i jego obecnym szefem jest Mark Zuckerberg, jeden z najmłodszych miliardero- w na kuli ziemskiej. Najpierw strona zyskała ogromną popularność w Stanach Zjednoczonych, by następnie stać się jednym z najczęściej odwiedzanych miejsc w Internecie. Polska wersja istnieje od 2008 roku. Ogólna liczba zarejestrowanych użytkowników wynosi ponad 1,3 mld osób.

GOSPODARKA

Na polskim rynku pojawiła się konkurencja dla tanich stacji benzynowych. Pod koniec stycznia otwarto pierwszą samoobsługową stację sieci eMILA w Wójtówce. Na ten rok zaplanowane jest otwarcie jeszcze dwóch. Jest to nowy projekt samoobsługowych stacji paliw firmy BM Reflex, która planuje otwarcie 50 kolejnych punktów do 2020 r. Stacje oferują benzynę bezołowiową 95 oraz olej napędowy.

KULTURA

W Nowym Jorku, od 5 lutego, można było obejrzeć projekt: *Martin Scorsese przedstawia arcydzieła polskiego kina*, czyli retrospektywę klasyki polskiego filmu. Zaprezentowano na niej 21 zrekonstruowanych cyfrowo filmów, wśród nich m.in. *Eroicę* (1957) Andrzeja Munka, *Ostatni dzień lata* (1958) Tadeusza Konwickiego, *Krzyżaków* Aleksandra Forda, *Matkę Joannę od aniołów* Jerzego Kawalerowicza (obydwa z 1960), a także *Pamiętnik znaleziony w Saragossie* (1964) Wojciecha Hasa oraz *Przypadek* (1981) Krzysztofa Kieślowskiego. Imprezę otworzyły filmy: *Banwy ochronne* Krzysztofa Zanussiiego i *Człowiek z żelaza* Andrzeja Wajdy.

SPORT

Pilkarz Girondins Bordeaux Ludovic Obraniak opuszcza ligę francuską, teraz będzie zawodnikiem Werderu Brema. W reprezentacji Polski zagra niedługo, zobaczymy go w meczu Polska – Szkocja, który odbędzie się 5 marca na Stadionie Narodowym w Warszawie.

NIESŁYCHANE

30 stycznia 2014 roku, miało miejsce częściowe zaćmienie Słońca. Przejście tarczy Księżycyca na tle tarczy Słońca opublikowała amerykańska agencja kosmiczna NASA. Zjawisko trwało dwie i pół godziny, co jest rekordem. Nie wiadomo kiedy nastąpi kolejne takie usytuowanie Słońca, Księżycyca i sondy SDO, która zarejestrowała to zjawisko.

ADWOKAT RADZI

JAK UZYSKAĆ W BELGII ADWOKATA Z URZĘDU?

Sytuacja życiowa nie zawsze pozwala na wynajęcie adwokata i jednocześnie pokrycie wszystkich wymaganych przez niego opłat. W Belgii, podobnie jak we wszystkich pozostałych krajach Unii Europejskiej, istnieje proceduralna możliwość otrzymania pomocy adwokata z urzędu – w Belgii tzw. *pro deo*. Należy jednak pamiętać, że taka możliwość nie przysługuje każdemu i trzeba wcześniej spełnić wszystkie prawnie wymagane kryteria, by pozytywnie przejść procedurę otrzymania adwokata z urzędu.

Kto może ubiegać się o pomoc prawną z urzędu?

Z zasady pomoc prawna z urzędu przyznawana jest wszystkim osobom nieposiadającym wystarczających środków finansowych na pokrycie usług adwokackich. Dotyczy to zarówno spraw o charakterze *stricte* sądowym, jak i urzędowym.

Warunkiem koniecznym jest, by sprawa prowadzona była na terenie Belgii. Nie ma znaczenia czy dana osoba jest zameldowana na terenie Belgii, czy poza nią, np. w Polsce. Ważne jest, by była to osoba fizyczna, bowiem pomoc prawna z urzędu nie przysługuje stowarzysze-

niom, ani spółkom. Osoby posiadające przyznaną już pomoc prawną z urzędu mają prawo do ubiegania się o zwolnienie także z kosztów postępowania procesowego (koszty doręczeń, koszty pozwu, koszty tłumacza przysięgłego, opłaty sądowe).

Procedura ubiegania się o adwokata z urzędu

Po pierwsze – adwokat, o którego pomoc się staramy, musi być wpisany na listę biura pomocy prawnej. Nie można zatem wybierać dowolnie, może to być tylko osoba znajdująca się na liście. Adwokat z urzędu jest przyznawany na wniosek osoby ubiegającej się o pomoc lub na wniosek adwokata, do którego osoba taka wcześniej zgłosiła się z prośbą o pomoc z urzędu. W każdym okrę-

gu sądowym, przy sądzie pierwszej instancji, działa biuro pomocy prawnej tzw. Bureau d'Aide Juridique. Można tam niemal „od ręki” otrzymać wyznaczenie adwokata z urzędu, jeśli tylko przedstawi się odpowiednie dokumenty.

Jakie dokumenty należy przedstawić?

Dwa najważniejsze dokumenty wymagane prawnie to:

- zaświadczenie o zameldowaniu osoby ubiegającej się o pomoc prawną z urzędu (na zaświadczeniu tym powinni być wymienieni wszyscy pozostali członkowie rodziny, zamieszkali pod tym samym adresem);
- zaświadczenie o dochodach osoby ubiegającej się o pomoc prawną z urzędu oraz zaświadczenia o dochodach wszystkich osób pełnoletnich, które zameldowane są pod tym samym adresem.

Dla pozostałych grup osób ubiegających się o pomoc z urzędu:

- bezrobotni – zaświadczenie z urzędu pracy z potwierdzeniem zasiłku lub braku prawa do zasiłku;
- osoby niepełnoletnie – nie muszą posiadać zaświadczenia o dochodach;
- osoby pełnoletnie, uczęszczające do szkoły – należy przedłożyć zaświadczenie ze szkoły.

W stosunku do pewnych kategorii osób, istnieje domniemanie, że nie posiadają one wystarczających środków finansowych. Do grup takich zaliczają się m.in. osoby pobierające zasiłek dla emerytów (GRAPA), dla inwalidów, osoby posiadające pomoc od opieki społecznej (CPAS), cudzoziemcy, azylanci, osoby posiadające nadmierne zadłużenie finansowe, osoby pozbawione wolności czy osoby niepczytalne.

Pomoc prawna z urzędu przyznawana jest, gdy dochody rodzinne nie przekroczą pewnego pułapu, który inaczej kształtuje się dla osób samotnych, a inaczej dla osób mieszkających wspólnie z innymi osobami oraz posiadających osoby na utrzymaniu.

Jolanta Boulboulle-Kaczorowska
Adwokat w Brukseli i Liège

e-mail: JBK.avocat@belga.com.net
www.jbkadwokat.be

OGŁOSZENIE

Redakcja tygodnika „Vector Polonii” poszukuje korespondentów z Belgii.

Chcecie podzielić się z nami pomysłami na ciekawe tematy, przekazać informacje o tym, co ważnego dzieje się w środowisku polonijnym w Belgii, znacie barwne osoby, stowarzyszenia, o których warto napisać, piszcie na adres: redakcja@vectorpolonii.com

fot. Hachao

Walka z wiatrakami

Podczas gdy konsumenci nie mogą doczekać się otwarcia nowych sklepów wielkich sieciówek w Afryce i w biedniejszych państwach Azji, projektanci z tych krajów przygotowują się na zamknięcie biznesów lub niestety, już musieli to zrobić.

Pojedynczy projektanci nie tworzą dla najniższej klasy społecznej z kilku prostych przyczyn. Jedną z nich jest oczywiście odbiór, który nie zawsze dla wszystkich jest jasno zrozumiały, innym aspektem jest zasobność portfela. Z drugiej strony nie każdego designera stać na ubieranie przeciętnego Kowalskiego, bo wyprodukowanie limitowanej kolekcji, nigdy nie zagwarantuje odbiorcy tak niskich cen jak światowe giganty odzieżowe. Tymczasem większość projektantów wcale nie roztrząsa tego problemu, bo nie chcą oni tworzyć dla mas i mają do tego jak największe prawo. Nie każdy ma ochotę na pracę w stuosobowym zespole i na to, by jego imię nigdy nie ujrzało światła dziennego, mimowolnie zgadzając się, by efekty jego kariery były przypisane komuś innemu.

W Europie mocny nacisk kładzie się na indywidualny styl, w ramach czego niezależni projektanci szybko i skutecznie trafiają do swoich potencjalnych odbiorców. Zupełnie inaczej sprawy mają się w krajach biednych lub rozwijających się, które cierpią na brak klasy średniej. Mamy wtedy do czynienia z konsumentami skrajnie zróżnicowanymi. Pierwsi są skazani tylko i wyłącznie na tanie, często wątpliwej jakości ubrania, kiedy ci z kilkoma zerami na koncie są bardziej przychylni nabywaniu dóbr luksusowych, renomowanych marek, z rozpoznawalnym na całym świecie logo. Przykre jest to, że w krajach, takich jak Republika Południowej Afryki rząd nie robi nic, by wesprzeć lokalnych projektantów i przedsiębiorców. Konsumenci ustawiają się w gigantycznych kolejkach pod nowo otwartymi europejskimi sieciówkami, licząc na modne kroje w przystępnej cenie, odwracając się od rodzimych projektantów, których produkty są droższe, ale nie na tyle, by zaliczały się do luksusowych. Tu właśnie tkwi cały problem – klient liczący swoje wydatki wybiera sieciówkę, bezpodstawnie zarzucając małym firmom bezkonkurencyjność, często nie wiedząc, jakie koszty ponosi projektant i jaką tworzy jakość (w większości przypadków jest ona nieporównywalnie lepsza).

Wielkich gigantów odzieżowych można nie lubić, można im wiele zarzucić, ale jedno jest pewne – muszą istnieć. Muszą dawać pracę i zapewniać tanie produkty milionom ludzi na całym świecie. Nigdy, ale to nigdy, nie powinny jednak stanowić konkurencji dla butików i pojedynczych projektantów.

Marta Płonka

(więcej zdjęć na blogu: <http://martkiee.com/blog>)

NA ZDROWIE!

fot. z archiwum autorki tekstu

Kochajmy się!

Walentynki mają zarówno swoich oddanych wielbicieli, co i zagorzałych wrogów. I tak, z jednej strony słyszymy argumenty, że każda okazja jest dobra, by pomyśleć o naszych ukochanych i sprawić im przyjemność. Z drugiej natomiast, że o uczucie trzeba dbać każdego dnia, a nie tylko „od święta”, a obcy naszej kulturze obyczaj kupowania prezentów z okazji Walentynek cieszy głównie... sprzedawców, kwiaciarzy i restauratorów. Racje są zapewne po obu stronach i nie zamierzam nikogo ani zachęcać, ani odwozić od pomysłu świętowania 14 lutego. Korzystając jednak z okazji powszechnego poruszenia miłosnego, wzbudzanego wszechobecnymi serduszkami i kolorem czerwonym, warto zastanowić się nad naszymi uczuciami.

Dla zdecydowanej większości ludzi miłość, partner i rodzina znajdują się na czele priorytetów życiowych. I odwrotnie, rozpad długotrwałego związku czy rozwód są jednymi z najpoważniejszych nieszczęść osobistych. Dlatego pragniemy miłości i chcemy, by trwała ona wiecznie. Niestety, o ile w pierwszych tygodniach znajomości intensywnie dbamy o rozkwitające uczucie, o tyle po latach spędzonych razem nasza motywacja spada, co przekłada się na zaniechanie starań, a w ostateczności – na rozstanie.

W literaturze psychologicznej, internecie, poradnikach czy rozmowach z bliskimi znajdziemy masę recept na utrzymanie szczęśliwego związku. Nie sposób opisać ich wszystkich w krótkim artykule. Tak jak związek między dwójmiej ludźmi jest niezwykle skomplikowaną i wielopoziomą konstrukcją, tak i mechanizmy jego poprawy są różnorodne i specyficzne dla każdej pary. Myślę jednak, że można wskazać jedną receptę, możliwą do zastosowania przez wszystkich i pomocną w każdej sytuacji. Co więcej, nie ogranicza się ona jedynie do relacji miłosnej z partnerem czy partnerką. Warto ją stosować w kontaktach z rodziną, przyjaciółmi, a nawet kolegami z pracy. Jak brzmi ta, wydawałoby się, magiczna rada? Jest niezwykle prosta: bądźmy uważni! Na początku znajomości wszystko nas intryguje w drugiej osobie. Zadajemy masę pytań, chcemy wiedzieć, co myśli, czuje, a także, co lubi jeść i jakie książki czytała w dzieciństwie. Zauważamy nowe ubrania i zmianę fryzury. Zachwycamy się jej poczuciem humoru i dopytujemy się, jak jej minął dzień. Nie dziwne, że osoba, której poświęcamy tyle uwagi, czuje się kochana i szczęśliwa. I zazwyczaj odwdzięcza się nam tym samym. Cóż za kolosalna różnica w porównaniu do sytuacji par z wieloletnim stażem, które dopadła rutyna i zanik motywacji. Przekonani o fakcie, iż znają się na wylot, a druga osoba nie jest w stanie ich już niczym zaskoczyć, nie zwracają uwagi na partnera czy partnerkę. Żyją razem, lecz obok siebie, nie czują się kochani, ani rozumiani. Frustracja narasta, by następnie przemienić się w obojętność. To ten stan, kiedy już nawet klócić się nam nie chce. Nie czekajmy aż będzie tak źle. Otwórzmy oczy i przyjrzyjmy się uważnie naszym drugim połowom. Czego pragną, co czują, jakie mają marzenia... Odkryjmy się na nowo na Walentynki... lub w jakikolwiek inny dzień!

Katarzyna Nowak-Choux

Tomasz Bogustawski na tle swoich plakatów w Les Docks - Cité de la Mode et du Design w Paryżu

Polscy plakacisci na Fête du Graphisme w Paryżu

Według plakacisty Michała Batorego „plakat musi być wizualnym wydarzeniem”. Od 30/01 do 02/02 w przestrzeni publicznej Paryża i kilku instytucjach kulturalnych, mogliśmy cieszyć oczy najlepszymi plakatami z całego świata. Wśród zaproszonych artystów znalazło się wielu Polaków.

W Paryżu, na początku stycznia, głównie na przystankach komunikacji miejskiej, pojawiło się dużo ciekawych plakatów. Wśród otaczających nas tandetnych banerów reklamowych i plakatów filmowych, robionych jak najtaniej, na szybko i często podobnych do siebie, nietrudno było dostrzec coś kreatywnego, inteligentnego, z zaszyfrowanym przesłaniem. Jak się potem okazało, ta akcja to „święto” na cześć grafiki - pierwsze Fête du Graphisme w Paryżu, które można było zobaczyć w wielu paryskich miejscach, jak: Les Docks - Cité de la Mode et du Design, Pola Elizejskie, MK2 Bibliothèque etc.

Skąd wzięły się pomysły? Według organizatorów brakowało takiej imprezy w stolicy Francji. Wydarzenia, które pozwoliłyby na pokazanie większej publiczności panoramy francuskiej i zagranicznej twórczości graficznej. To święto zadedykowano grafice, w szerokim znaczeniu tego słowa. Miało na celu jej promocję i rozwój, ponieważ często nie zdajemy sobie sprawy z tego, jak bardzo grafika jest obecna w naszym codziennym życiu: etykiety produktów, reklamy, strony internetowe, książki, plakaty, gazety, opakowania, menu w restauracjach, bilety komunikacji miejskiej... Grafika jest również obecna wszędzie

w przestrzeni publicznej, dlatego każdy artysta - grafik czuje ogromną odpowiedzialność wobec społeczeństwa. Społeczeństwa, które mimo iż spotyka się z grafiką na co dzień, to w większości niewiele o niej wie. Organizatorzy stworzyli wydarzenie, które uświadamia nam, że to dzięki grafikom, nasze otoczenie wizualne staje się bardziej czytelne i przyjazne - po prostu ładniejsze.

Do 18 lutego, w różnych dzielnicach Paryża, nadal można będzie oglądać plakaty 40 artystów o międzynarodowej sławie, pochodzących z 25 krajów. Zostały one umieszczone w przestrzeni publicznej, która chwilowo stała się galerią, a każdy przechodzień - potencjalnym odbiorcą, poza tym, przecież do takiej przestrzeni plakat jest przeznaczony. Tę część wystawy nazwano „Célébrer Paris”, czyli „Ku czci Paryża”. Do interpretacji tematu zaproszono najlepszych plakacistów. Wśród nich znaleźli się Polacy. Michał Batory, artysta polskiego pochodzenia, żyjący w Paryżu, stworzył plakat z białą koszulą z krawatem, zrobioną z biletu komunikacji miejskiej, a nad nią umieścił słowo *bonjour* w różnych językach. Tomasz Bogustawski przedstawił trąbkę z bagietki (którą specjalnie zamówił w gdańskiej piekarni), w szalku, z kolorowymi Wieżami Eiffa zamiast zaworów, nawiązując do francuskich symboli (mody, muzyki, kuchni...) Roman Kalarus „uczcił Paryż” kolorowym plakatem z wierszem „Le jardin” Jacquesa Préverta. Plakaty można było również oglądać na Polach Elizejskich do 5 lutego. W całym mieście pojawiło się niemal 1600 egzemplarzy.

Większość plakatów przeniesiono do zamkniętej przestrzeni budynku Les Docks - Cité de la Mode et du Design, gdzie eksponowane były do 2 lutego. To była bardzo kolorowa wystawa. W tej części prezentowano działy: Paris invite le monde (350 plakatów z 45 krajów), Tour de France - czyli młodzi projektanci, Gig Posters (150 under-

Lech Majewski, plakaty pokazane w Les Docks - Cité de la Mode et du Design w Paryżu

Fot. Anna Gamijs

Michał Batory, plakat „Célébrer Paris” na Polach Elizejskich

Fot. Katarzyna Tymiec

Tomasz Bogusławski, miniatura plakatu „Célébrer Paris”

Fot. Anna Gamijs

Roman Kalarus, plakat „Célébrer Paris” na Polach Elizejskich

groundowych, współczesnych, amerykańskich plakatów), film: Galerie Anatome: 50 expositions i graficzną sagą marki: France 3. Vous êtes au bon endroit!

W jednej części prezentowano małe formaty, w drugiej duże, zawieszane na metalowych linkach. Każdy artysta wystawił trzy plakaty, które zostały wybrane przez organizatorów. Od jednych do drugich prowadziła kręta droga, nie sposób było niczego przeoczyć.

Ścieżka wśród plakatów prowadziła od miniatur „Ku czci Paryża”. Plakaty można jeszcze wypatrzeć w paryskiej przestrzeni publicznej. Następnie w bardzo fluorescencyjnych kolorach zaprezentowano trzy plakaty Alfreda Hałasy (ur. w 1942 r.), projektanta i pedagoga, od 1975 roku związanego z kanadyjskim Centrum Designu Université du Québec. Jego obrazy uderzają kolorami, są bezpośrednie w przekazie, to komunikatywna prostota. Na wystawie znalazły się plakaty: Design International'99, Design International (2007), Rita Gombrowicz (2007).

Kolejno wyeksponowano dzieła polskich plakacistów, zawieszane po trzy, w alei zainicjowanej plakatami Tomasza Bogusławskiego (ur. w 1958 r.), grafika i projektanta, realizującego głównie plakaty, ale zajmującego się też mniejszymi formami graficznymi. Oprócz „muzycznej bagietki” artysta przedstawił trzy plakaty „teatralne”: Mi-

grena (2010), Wariat i zakonnica (2006) i Raport (2006). Z Panem Tomaszem udało mi się zamienić słowo, a nawet zrobić mu zdjęcie na tle jego dzieł, dzięki czemu oprócz samych plakatów, możemy poznać też ich twórcę.

Następnymi plakatami były te, autorstwa twórców z Homework, atelier założonego w 2003 roku, przez duet: Joanna Górską i Jerzy Skakun. Obydwoje są absolwentami Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku. Tworzą plakaty i inne realizacje dla instytucji kulturalnych. Na wystawie zaprezentowali plakaty: Feta (2001), Babel (2010), Jeanne d'Arc, Le procès de Rouen (2010).

Kolejne plakaty, które przykuły moją uwagę, to dzieła profesora warszawskiej ASP, Lecha Majewskiego (ur. w 1947 r.), ucznia samego Henryka Tomaszewskiego. Jego twórczość to głównie plakaty kulturalne (koncerty jazzowe, wystawy, teatr, kino), ale również ilustracje do książek itp. Majewski zaprezentował prace: Królowie Brytanii (2010), Mieszczanin szlachcicem (2000) i plakat zrealizowany na 9. Międzynarodowy Festiwal Gombrowiczowski w Radomiu (2010).

Jedyną kobietą reprezentującą Polskę i do tego najmłodszą z artystów była Aleksandra Niepsuj (ur. 1986 r.), absolwentka ASP w Łodzi, jedna z najzdolniejszych polskich ilustratek, której prac nie da się przeoczyć.

Mieszka w nich tusze, kolaż, ołówki oraz techniki cyfrowe. Ma poczucie humoru i wyjątkowy styl – jej prace można oglądać na całym świecie, w Paryżu pokazała: Phodisco dla Japonii (2011), Architecture in Helsinki (2010) i plakat dla ASP w Łodzi (2011).

Ostatnimi plakatami w alei polskich projektantów były dzieła Romana Kalarusa (ur. w 1951 r.), artysty i wykładowcy na ASP w Katowicach, której sam jest absolwentem. Na wystawie zaprezentował dzieła: Plakaty tryptyk (2008), Rawa Blues (1988), Kalarus Blues (1991). Jego prace są lekkie i bajkowe, ale równocześnie epatują bólem i przemocą. Kalarus przyznaje w wywiadach, że „nie znosi ładnych obrazków”. Oprócz twórczości graficznej zajmuje się też scenografią i zmianą niektórych wnętrzą: od klubów muzycznych po kościoły.

Na końcu ścieżki organizatorzy zostawili miejsce dla „naszej wyobraźni” - wielką białą ścianę. Przy niej na nitkach wisały kolorowe pisaki, które tylko zachęcały do pozostawienia po sobie śladu. Tak! Można było rysować po ścianie i nikt nie miał o to pretensji! Oczywiście uległam pokusie...

Wystawa prezentowała 500 plakatów, 200 artystów z całego świata (45 krajów). To dzięki tej „mieszance” odbiorca miał styczność z różnymi kulturami, językami i kodami graficznymi.

Obecność polskich autorów w Fête du Graphisme niezmiernie mnie ucieszyła. Obecność oczywista, bo polska szkoła i tradycja plakatu jest znana na całym świecie. Jest często referencją dla twórców z innych krajów. Polskie plakaty są inteligentne, proste, zaszyfrowane i autentyczne. Możemy rozkładać je na części i składać ponownie szukając znaczeń. Wszystko zależy od sposobu myślenia odbiorcy i jego interpretacji metafory, wyrażanej poprzez prosty znak. Poprzez plakat odczuwa się wysiłek intelektualny, artystyczny i emocjonalny. Plakat zamknięty w przestrzeni muzeum udowadnia nam, że nie musi być efemeryczny i przeznaczony do przestrzeni publicznej, może stać się sam w sobie dekoracją – dziełem sztuki. Staje się wizualnym wydarzeniem!

Myślę, że nikogo nie przeoczyłam i że możemy być dumni z tak licznej reprezentacji polskich projektantów wśród artystów z całego świata. Mam nadzieję, że spotkamy się za rok!

Katarzyna Tymiec

Fot. Katarzyna Tymiec

Homework, plakaty pokazane w Les Docks - Cité de la Mode et du Design w Paryżu

Walentynki to popularne święto zakochanych, obchodzone 14 lutego. Tego dnia zakochani obdarowują się „walentynkami”, zazwyczaj są to wiersze, laurki, drobne prezenty.

Nie wszyscy akceptują to święto, twierdząc, że miłość należy wyznawać sobie przez cały rok, a nie tylko tego dnia. To z pewnością słuszna uwaga. Jednak Walentynki to sympatyczne święto i dodatkowy powód do okazania naszych uczuć, sympatii. Nie tylko względem ukochanych, ale też rodziny i bliskich.

Dla dzieci to również okazja do stworzenia pięknej laurki dla mamy, taty i wszystkich tych, których kochają i lubią lub do zrobienia waleentynekowych dekoracji.

Jednym z symboli Walentynek jest serce. Zachęcamy Was do zrobienia ozdób w jego kształcie.

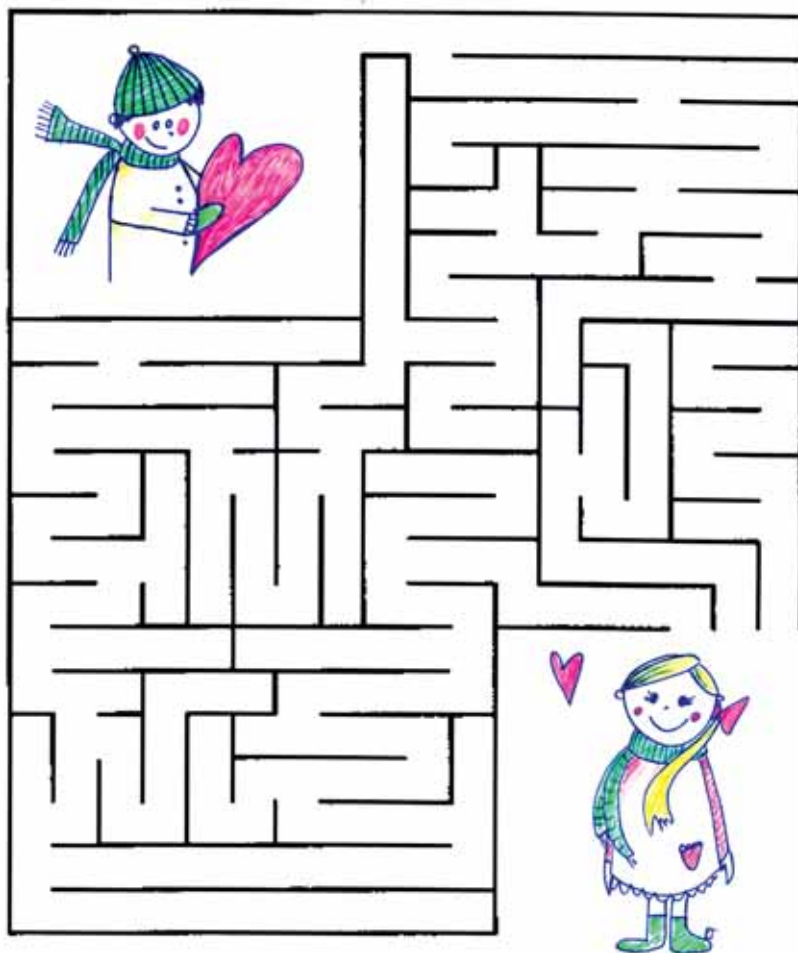
Prześlijcie nam zdjęcia swoich dzieł, z przyjemnością opublikujemy je w „Vectorku”.

Serduszko z papierowej wikliny wykonane przez 8-letnią Zuzię – autorkę dekoracji i jej mamę Żanetę, mieszkanki Corku (Irlandia)

Filcowe serduszka. Można połączyć z innymi elementami i stworzyć długie girlandy dekoracyjne.

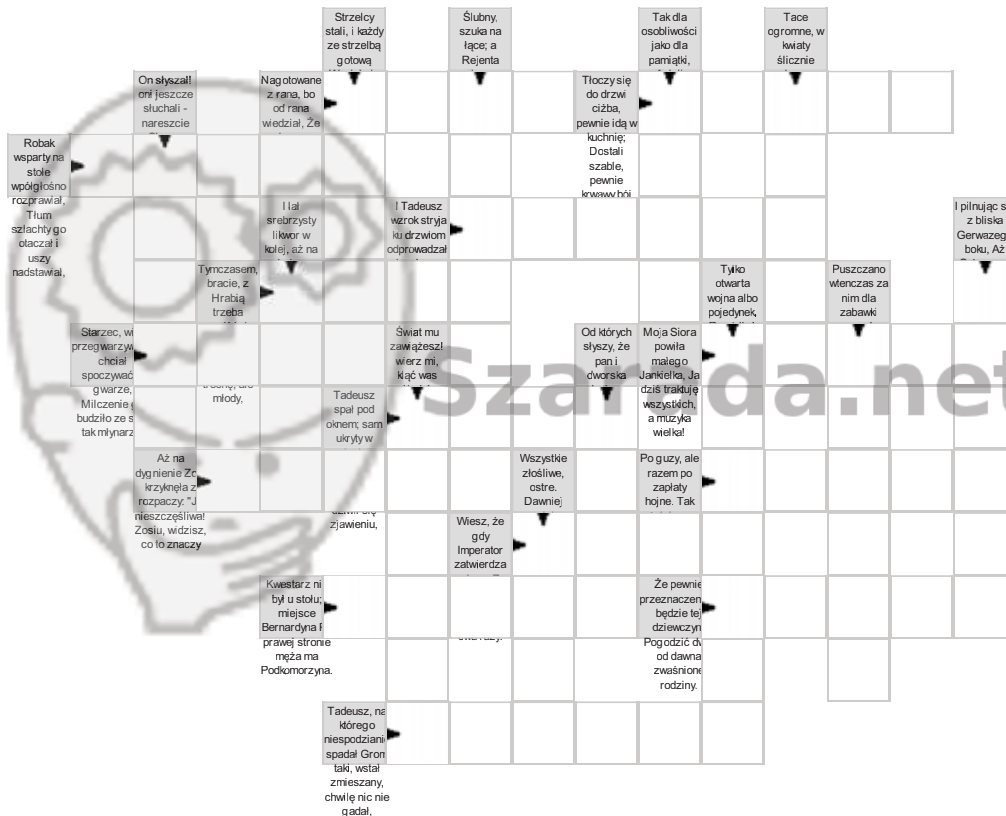
Wycinanki – przyklejanki, wspólne zabawy 5-letniej Mileny, 3-letniego Sachy i ich mamy.

CZY WIESZ, ŻE...?

Patron dnia zakochanych, Święty Walenty, był lekarzem i duchownym w Cesarstwie rzymskim w III wieku.

O ile w Europie Zachodniej i Południowej Walentynki obchodzone są od czasów średniowiecza, to w tradycji słowiańskiej dniem zakochanych była Noc Kupały (Sobótka), obchodzona w czasie letniego przesilenia, w nocy z 21 na 22 czerwca. Do Polski obchody waleentynekowe trafiły w latach 90. XX wieku.

sprzątają w szpitalu	czasem wypada się w nie uderzyć	stynny Don ..., z Manczy	Gianluigi, bramkarz Włoch na mundialu 2006	siostra i żona Kronosa	Giorgio od mody	nosi wodę do czasu	część składu pociągu	idiota, kretn	wytworność, elegancja
			efekt wypadku			pierwszy warszawianin			
wygnarńcy	pracuje w browarze	tarcza zegara						tenisowy duet	
Winfrey			wieść, pogłoska			uroczystości weselne			
polski pistolet		dawniej: lotnik	arabskie imię	niewiniątko					
				porównywana z LCD	imię Rydza-Śmigłego	okazja	grana ..., włoski ser dojrzewający		mrożona herbata produkcji Coca-Coli
biblijny potwór morski symbolizujący zło	rozwiązała zabawa	gromada psów	kawał drewna	kropka na skórze			... Club - z pisarzami		
nicienie w jelcie grubym				... food - bar szybkiej obsługi	ścinają drzewa				
Piszcz			oficjalne pouczenie udzielane przez muftiego				pieczętuje list	element łączący blachy	
badacz jaskiń					facet pod balkonem				
próg rzeczny na Nilu	Rh dla chemika		oczyszczanie nosa						
					stan w USA				

Ukryte słowa: Diagram należy uzupełnić rzeczownikami w mianowniku, powstałymi po wybraniu kolejnych liter z określenia słowa. Przykładowo, w określeniu "Coś do pokazania" ukryte jest słowo "OPOKA" - jako "coś dO POKAzania". Dopuszczona liczba mnoga.

WIDZIANE Z TINQUEUX

Tinqueux „Miasto poezji”, Jean-Pierre Fortuné, mer miasta i Jean-Pierre Siméon, dyrektor artystyczny „Wiosny Poetów”

Tinqueux zaprasza na Salon Młodej Poezji

Od zawsze, Centrum Twórczości dla Dzieci - Dom Poezji organizuje projekty, mając szczególne upodobanie dla książki, lektury i poezji. „Chodzi o wpisanie poezji w długoterminowy projekt i o pracę nad przekazywaniem współczesnej twórczości poetyckiej, bogatej i niezwykle różnorodnej. Odznaczenie *Ville en poésie* (Miasto poezji), otrzymane w 2012 r. przez Tinqueux, to piękne uznanie dla pracy wykony-

wanej od ponad 12 lat. Choć poezja i poeci istnieją od zawsze, często brakuje im miejsca do mediacji. Miejsca, gdzie można by usłyszeć, przeczytać, a przede wszystkim spotkać żyjących poetów i które organizowałyby regularne odczyty, spotkania i warsztaty pisania”.

W tym roku Centrum Kultury proponowało udział w Salonie Młodej Poezji (*Marché de la Poésie Jeunesse*) w Tinqueux, który odbył się w dniach od 7 do 10 lutego br. *Wszyscy kochają poezję! Salon adresowany jest do wszystkich małych wielkich, jakimi tak naprawdę jesteśmy w czasie całego naszego życia (dlatego każdy jest zaproszony), ale to także przestrzeń wolności dla młodzieży! Atrakcje, którym nie można się oprzeć (książki z przewracającymi się stronami!), magiczne sztuczki (książki z prawdziwym głosem w środku!), suspens zapierający dech w piersiach (bo historie są żywymi istotami, tak jak ludzie są prawdziwymi historiami!), wielki pop-up, gdzie będziecie ciągnęci za nogi i za uszy... bo wiersze lubią jak się za nimi biegnie...* Salon Młodej Poezji odbył się w Sali balowej w Tinqueux, niedaleko Centrum Twórczości dla Dzieci. Do dyspozycji była darmowa przestrzeń do zaprezentowania wszystkich dzieł, jak również miejsce na czytanie, spotkania, koncerty, debaty i wystawy. Aby pozostać w formie, na koniec dnia serwowane były ciepłe posiłki. Informacje: tel. 03 26 08 13 26; mail: contact@danslalune.org.

Każdego roku, lokalna diaspora polska (uczestnicy

kursów języka polskiego, członkowie Stowarzyszenia Francusko-Polskiego i komitetu miast partnerskich) coraz liczniej towarzyszy ekipie Centrum Kultury w organizacji tych wydarzeń, gdyż „im większy jest efekt, tym większe uznanie zdobywają te działania kulturalne”. W ten oto sposób wspomagany jest dostęp jak największej liczby osób do edukacji artystycznej i kulturalnej, stałe prawo każdego obywatela. Podczas kursów języka polskiego, obydwie lektorki, Barbara i Michèle, akcentują teraz edycję 2013-2014 i slogan „Powiedz mi dziesięć słów... do szaleństwa” (*Dis-moi dix mots... à la folie*). Wiemy, że język francuski stale się porusza, odkrywa, na nowo się wymyśla, zapożycza, gra z wyrażeniami, tworzy słowa szalone... To dzięki tej niezwykle wymyślności języka francuskiego przez wieki, na kursach konwersacji pojawiają się słowa *ambiancer, à tire-larigot, charivari, s'enlivrer, faribole, hurluberlu, ouf, timbré, tohu-bohu, zigzag*, które każdy z przyjemnością tłumaczy, komentuje w języku polskim i razem z innymi tworzy z nich literackie i artystyczne wariacje. Z kolei z okazji przyszłej „Wiosny Poetów”, dzieci od 4 do 12 lat spośród naszych „polonizujących” mieszkańców zaproszone będą do wzięcia udziału w tym wydarzeniu indywidualnie w kadrze rodzinnym bądź w kadrze szkolnym, w grze „Słowa tworzą obrazy”. Okazja ta pozwoli im zetknąć się ze współczesną poezją poprzez realizację dzieła plastycznego inspirowanego jednym z proponowanych tekstów.

Tinqueux stało się zatem Miastem poezji. Odznaczenie *Village en poésie* bądź *Ville en poésie* to pomysł organizatorów „Wiosny Poetów”, którzy utworzyli regulamin i jury. Tinqueux stało się jednym z 22 odznaczonych miast Francji, dzięki działaniom prowadzonym na przestrzeni

Mateja Bizjak Petit, dyrektorka Centrum Twórczości dla Dzieci - Domu Poezji

Plakat „Festiwal Kultury”

ostatnich dziesięciu lat przez tutejszy Dom Poezji. Jednostka ta podlega miejscowemu Centrum Kultury i zapewni dostęp do poezji dzięki różnorodnym programom dla wszystkich grup wiekowych.

Jean-Claude Kociółek

Kalendarium wydarzeń polonijnych

11 LUTEGO, godz. 19.00: Projekcja filmu *Sól ziemi czarnej* (1969 r.) w reż. Kazimierza Kutza w ramach cyklu: **Les cinéastes polonais face à l'histoire: de la pellicule au miroir**. Seans będzie poprzedzony wprowadzeniem Alexandry Viatteau, po projekcji przewidziano debatę. (Biblioteka Polska: 6, quai d'Orléans, 75004 Paryż);

12 LUTEGO: Film *Ida* w reż. Pawła Pawlikowskiego wchodzi na ekrany francuskich i belgijskich kin. Ten kameralny dramat, rozgrywający się na początku lat 60. XX wieku, historia młodej zakonnicy, która przed złożeniem ślubów poznaje trudną przeszłość swojej rodziny, został doceniony w Polsce i za granicą. Otrzymał w 2013 roku liczne nagrody, m.in. Nagrodę Jury FIPRE-

rokiem Jana Karskiego. (Siedziba UNESCO 7: Place de Fontenoy, 75007 Paryż);

13 LUTEGO, godz. 19.00: Palabres, panorama książek z Europy Centralnej. Cykliczne spotkania autorów, tłumaczy, wydawców podczas których prezentowane są książki z krajów Europy Centralnej wydawane w przekładzie francuskim. Najbliższy wieczór jest dedykowany Ukrainie.

W polskiej części, powieść Doroty Masłowskiej *Kochani, zabiłam nasze koty* (*Chéri, j'ai tué les chats*) wydana w wersji francuskiej w 2013 roku przez wydawnictwo Noir sur Blanc, zaprezentuje Kinga Siatkowska-Callebat z Uniwersytetu Paris-Sorbonne & CIRCE. (Instytut Czeski: 18 rue Bonaparte, 75006 Paryż);

DO 14 LUTEGO: Ci, którzy nie mogli pojechać na festiwal teatralny do Awinionu w lipcu ubiegłego roku, będą mieli okazję zobaczyć wystawiany tam **spektakl *Kabaret warszawski* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego** w Paryżu. W swojej najnowszej kreacji reżyser zestawia dwie odległe w czasie rzeczywistości: Niemcy czasów republiki Weimarskiej, w których władzę stopniowo przejmują faszyci oraz Nowy Jork po 11 września. W tych dwóch światach przegląda się dzisiejsza Warszawa. Na scenie wystąpi plejada polskich aktorów m.in. Stanisława Gelińskiego, Magdalena Cielecka, Ewa Dałkowska, Maciej Stuhr, Andrzej Chyra.

(Centre Universitaire Malesherbes (sala 212 bis): 108 bld Malesherbes, 75017 Paryż);

DO 14 LUTEGO: Wystawa *Paweł Jocz, cinq ans après*. Po ekspozycji prac Pawła Jocz, zmarłego w 2008 roku polskiego artysty tworzącego we Francji, w Galerii Roi Doré, jego dorobek artystyczny można podziwiać w centrum kulturalnym w Marly-le-Roi. (Centre Culturel Jean Vilar: 44 allée des Épinés, 78160 Marly-le-Roi);

OD 17 DO 21 LUTEGO: Tydzień filmowy na Science-Po. Wśród 6 filmów zaprezentowanych podczas przeglądu młodego kina znajdzie się polski dramat obyczajowy *W sypialni* (*Dans une chambre à coucher*) Tomasza Wasilewskiego. (Science-Po Paris Sciences Po: 27 rue Saint-Guillaume, 75007 Paryż);

20 LUTEGO, godz. 20:30: Recital na dwa fortepiany w ramach francusko-polskiego festiwalu. Alain Raes i Marie-Claude Werchowska zagrają utwory Mozarta, Chopina, Lutosławskiego, Góreckiego i Poulenc'a. Informacje: 03 61 43 41 35. (Auditorium Henri Dutilleux: 87 Rue De La Fonderie; 59500 Douai);

22 LUTEGO, godz. 16.00-20.00: Daskalia - Centrum Polonii w Leuven CPL zaprasza na **Bal Karnawałowy dla małych i dużych**. Oprócz zabawy w przebraniach, przewidziano również konkursy, przedstawienie teatralne dla dzieci i wiele innych atrakcji. (Leuven T'Lampeke, Riddersstraat 99, 3000 Leuven).

Fot. Facebook VP

SCI Festiwalu Filmowego w Toronto, Złote Lwy dla najlepszego filmu na Festiwalu Filmowym w Gdyni. Wygrał również Warszawski i Londyński Festiwal Filmowy. W role głównych bohaterów wcieliły się: debiutująca na ekranie Agata Trzebuchowska i Agata Kulesza. Autorami zdjęć do filmu są Łukasz Żal oraz Ryszard Lenczewski.

12 LUTEGO, 19:00: Koncert. Berlińska szkoła fortepianowa. Usłyszymy utwory pochodzących z Szamotul braci Xavera i Philippa Scharwenków w wykonaniu Joanny Szczepaniak i Marie-Marguerite Nifle. (Biblioteka Polska: 6, quai d'Orléans, 75004 Paryż);

DO 13 LUTEGO: Wystawa *Świat wiedział - misja Jana Karskiego dla ludzkości* upamiętniająca życie i spuściznę legendarnego kuriera **Polskiego Państwa Podziemnego**. Karski, jako naoczny świadek, przekazał przywódcom państw alianckich informacje o zagładzie Żydów. Rok 2014, na który przypada 100. rocznica urodzin emisariusza, został ustanowiony przez Sejm RP

Fot. Magda Turcotte

Kabaret warszawski

W marcu br. spektakl będzie grany w belgijskim Liège, a w kwietniu w Clermont-Ferrand. (Teatr Narodowy Chailot: 1 place du Trocadéro 75016 Paryż);

14 LUTEGO, godz. 15.00-17.00: Spotkanie z Markiem Bieńczykiem, pisarzem, historykiem literatury, tłumaczem z języka francuskiego, laureatem Nagrody Literackiej Nike 2012 za zbiór esejów *Książka Twarzy*.

Więcej informacji na: www.facebook.com/VectorPolonii

BYLIŚMY NA...

Wieczorne inauguracyjnym Cercle Européen de Soutien à la Culture Polonaise

W środę 29 stycznia o godz. 20.30 w Ambasadzie RP w Paryżu odbył się wieczór inauguracyjny Cercle Européen de Soutien à la Culture Polonaise.

Stowarzyszenie to jest poszerzoną i odnowioną wersją Société des Amis de la Bibliothèque Polonaise. Jego celem jest aktywizacja francuskich środowisk na rzecz promocji polskiej kultury. Przewodniczącym został François de Waresquiel, a wiceprzewodniczącą – Danuta Dubois.

Podczas wieczoru, mieliśmy okazję wysłuchać m.in. pieśni Schuberta i R. Straussa w wykonaniu Nadine Denise, a także utworów Chopina (Virginie Dejos) oraz kilku arii operowych, głównie Pucciniego w wykonaniu Ruth Park, uczennicy N. Denise. Przygotowano także niespodziankę muzyczną – skomponowanego specjalnie na tę okazję Poloneza!

06:10 Świat się kręci **07:00** Misja Barbikiana's reportaż **07:25** Zima w Wikinowej Zatoce **07:40** Zima w Wikinowej Zatoce **08:00** Pytanie na śniadanie - w tym: Panorama Pogoda **10:35** Wilnoteka magazyn **11:00** Polonia 24 **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** M jak miłość **13:50** Komisarz Alex **14:40** Zapiski Łazęgi **14:50** Jak to działa **15:25** Złotopolscy **16:00** Hala odlotów **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Teleexpress **17:50** Łamigłówka **17:55** W 80 **18:50** Barwy szczęścia **19:20** Ex Libris **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:35** Pogoda **20:40** Łamigłówka **20:50** Na dobre i na złe **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** Moja krew - dramat reż. Marcin Wrona **00:45** Galeria **01:10** Łamigłówka **01:15** Zima w Wikinowej Zatoce **01:30** Zima w Wikinowej Zatoce **01:54** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:30** Pogoda **02:45** Na dobre i na złe **03:40** Polonia 24 **04:15** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:55** Moja krew dramat reż. Marcin Wrona **06:35** Zakończenie dnia

PIĄTEK 14.02

06:35 - 08:20 Złotopolscy **08:55** Polonia 24 **09:40** Załoga Eko **10:05** Ciepło na lata **10:25** Myslovitz i przyjaciele koncert **11:20** Więzy kwi **12:10** Łamigłówka **12:20** Pamiętaj o mnie koncert zyczeń **12:40** Ojciec Mateusz **13:30** Maktowicz w podróży **14:00** Na dobre i na złe **15:00** O moim Ojcu reż. Bożena Gajus-Hockuba **12** **16:00** Kulturalni PL **17:00** Słownik polsko@polski **17:25** Łamigłówka **17:30** Teleexpress **17:50** M jak miłość **18:50** program rozrywkowy **19:35** Pamiętaj o mnie koncert zyczeń **19:55** Dobranocka **20:00** Rozmowy poSzczególne **20:40** Wiadomości **21:10** Sport **21:20** Pogoda **21:30** Czas honoru **22:30** Polacy tu i tam **23:10** Fuks - komedia sensacyjna reż. Maciej Dutkiewicz wyk. Agnieszka Krukówna Maciej Stuhr Janusz Gajos Adam Ferency **00:45** Łamigłówka **00:50** M jak miłość **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:30** Pogoda **02:35** Czas honoru **03:25** Pamiętaj o mnie koncert zyczeń **03:45** Polacy tu i tam **04:20** Fuks komedia sensacyjna reż. Maciej Dutkiewicz **06:00** Zakończenie dnia

SOBOTA 15.02

06:00 - 07:45 Galeria **08:20** Polacy tu i tam **08:55** Zapiski Łazęgi **09:00** Łamigłówka **09:05** Panna z mokrą głową **09:40** Królestwo Zielonej Polany **10:10** Tygrysy Europy **11:10** Pamiętaj o mnie koncert zyczeń **11:30** Saga rodów **11:50** Między ziemią a niebem **12:00** Aniol Pański **12:10** Między ziemią a niebem **12:45** Pod Tatrami cykl reportaży **13:00** Transmisja Mszy Świętej **14:35** W 80 **15:25** Okrasa lamie przepisy **15:55** Alchemia zdrowia i urody magazyn **16:55** Made in Poland **17:25** Łamigłówka **17:30** Teleexpress **17:50** M jak miłość **18:45** Tych lat nie odda nikt koncert **19:40** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:30** Pogoda **20:45** Blondynka **21:40** Pamiętaj o mnie koncert zyczeń **22:00** Tygodnik pl magazyn **23:00** Tygrysy Europy **00:05** Dzika Polska **00:35** Ciepło na lata **00:45** Łamigłówka **00:50** M jak miłość **01:40** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:20** Sport **02:25** Pogoda **02:40** Blondynka **03:30** Pamiętaj o mnie koncert zyczeń **03:50** Tygodnik pl **04:45** Kulturalni PL **05:40** Saga rodów - Ród Łąpińskich magazyn **06:05** Zakończenie dnia

NIEDZIELA 16.02

ITVN: film „Złote dni” 15 lutego, godz. 21.20

ITVN: serial „Mille”, w każdą sobotę od 15 lutego o godz. 6.25

06:10 W 80 **07:05** Nozem i widelcem **07:25** Znak Orła **08:00** Pytanie na śniadanie **10:30** Polonia w Komie **10:45** Tygodnik pl **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** Blondynka **13:45** Made in Poland **14:20** Kulturalni PL **15:20** Tuwim w Londynie **15:50** Złotopolscy **16:20** Studio Wschód **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Teleexpress **17:50** Łamigłówka **17:55** Maktowicz w podróży **18:25** Saga rodów **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Cafe Historia **19:45** Dobranocka **19:55** „Twarze w lustrach” - recital Michała Bajora **20:30** Łamigłówka **20:35** Wiadomości **21:05** Głęboka woda **22:00** Polonia 24 **22:45** TOMASZ LIS NA ŻYWO **23:50** Fascynujące Śląskie **00:15** Tuwim w Londynie **00:45** Galeria **01:10** Łamigłówka **01:15** Znak Orła **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:30** Pogoda **02:45** Głęboka woda **03:35** Polonia 24 **04:10** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:50** TOMASZ LIS NA ŻYWO **05:40** Fascynujące Śląskie **06:05** Zakończenie dnia

PONIEDZIAEK 17.02

06:05 Malarczuk śpiewa songi Kurta Weilla koncert **06:55** Słownik polsko@polski **07:30** Z przygodą na ty **07:40** Z przygodą na ty **08:00** Pytanie na śniadanie **10:35** Cafe Historia **11:00** Polonia 24 **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** Czas honoru **13:50** Dzika Polska **14:30** TOMASZ LIS NA ŻYWO **15:30** Informacje kulturalne **15:50** Złotopolscy **16:20** Fascynujące Śląskie **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Teleexpress **17:45** Łamigłówka **17:50** Tych lat nie odda nikt **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Informacje kulturalne **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:40** Pogoda **20:45** Łamigłówka **20:55** Ojciec Mateusz **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** Po prostu **23:25** Hala odlotów **00:10** Nie ma jak Polska **00:45** Galeria **01:10** Łamigłówka **01:15 - 01:25** Z przygodą na ty **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:35** Pogoda **02:45** Ojciec Mateusz **03:35** Polonia 24 **04:10** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:55** Po prostu **05:30** Informacje kulturalne **05:45** Polska i świat z historią w tle **06:05** Zakończenie dnia

WTOREK 18.02

06:05 Świat się kręci **07:05** Ex Libris **07:25** Rozalka Olaboga **08:00** Pytanie na śniadanie **09:55** Rozmowy poSzczególne **10:30** Flesz historii **10:45** Polonia w Komie **11:00** Polonia 24 **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** Głęboka woda **13:50** Nie ma jak Polska **14:45** Sztuka życia **14:55** Po prostu - program Tomasa Sekielskiego **15:30** Notacje **15:50** Złotopolscy **16:15** Kocham Kino **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Teleexpress **17:45** Łamigłówka **17:50** Tych lat nie odda nikt **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Wilnoteka **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:30** Sport **20:40** Pogoda **20:45** Łamigłówka **20:50** Siostry **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** Kabaretowy Klub Dwójki **23:45** Donna Bianca z Sao Paulo **00:15** Made in Poland **00:45** Galeria **01:10** Łamigłówka **01:15** Rozalka Olaboga **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:35** Pogoda **02:45** Siostry **03:35** Polonia 24 **04:10** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:50** Kabaretowy Klub Dwójki **05:35** Zapiski Łazęgi **05:45** Wilnoteka **06:05** Zakończenie dnia

ŚRODA 19.02

06:05 Świat się kręci **07:00** Sztuka życia **07:25** Plecak pełen przygód **08:00** Pytanie na śniadanie **10:30** Polska i świat z historią w tle **10:45** Polonia w Komie **11:00** Polonia 24 **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** M jak miłość **13:45** Siostry **14:45** Donna Bianca z Sao Paulo **15:15** Ciepło na lata **15:35** Złotopolscy **16:00** Tygodnik Kulturalny **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Teleexpress **17:45** Łamigłówka **17:55** Kabaretowy Klub Dwójki **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Informacje kulturalne **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:40** Pogoda **20:45** Łamigłówka **20:55** Komisarz Alex **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** Głina **23:50** Tu Stalinogród dokumentalny **00:45** Galeria **01:10** Łamigłówka **01:15** Plecak pełen przygód **01:40 - 01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:35** Pogoda **02:45** Komisarz Alex **03:35** Polonia 24 **04:10** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:55** Tu Stalinogród **05:50** Informacje kulturalne **06:05** Zakończenie dnia

CZWARTEK 20.02

08:15 Włochy: Kochaj albo rzuć reż. :Gustav Hofer Luca Ragazzi **09:45** Chłopcy reż. :Ryszard Ber wyk. :Kazimierz Opaliński Zdzisław Mrożewski **11:20** W wannie reż. :Bogdan Górski wyk. :Joanna Żółkowska Michał Tarkowski **12:10** Andrea Bocelli koncert **13:55** Chłopcy film reż. :Ryszard Ber wyk. :Kazimierz Opaliński Zdzisław Mrożewski Aleksander Dzwonkowski **15:30** Teraz animacje! - Skrzydełka kurczaka **15:35** Teraz animacje! - Mój szczęśliwy koniec **15:40** Teraz animacje! - Tratwa **16:00** Rozmowy poSzczególne - z Wiesławem Myśliwskim **16:40** Kulturalnek **17:20** Włochy: Kochaj albo rzuć **18:50** W wannie reż. :Bogdan Górski wyk. :Joanna Żółkowska Michał Tarkowski **19:30 - 19:44** Wieczorynka **20:00** Informacje kulturalne **20:20** Kino jest sztuką - Kiel reż. :Yorgos Lanthimos wyk. :Anna Kalaitzidou Michelle Valley Aggeliki Papoulia **22:05** Tygodnik **22:55** Mad Men s V **24:00** Młoda Kultura - Joanna Kondrat koncert **00:40** Informacje kulturalne **01:10** Kino jest sztuką - Kiel reż. :Yorgos Lanthimos wyk. :Anna Kalaitzidou Michelle Valley Aggeliki Papoulia **16** **02:45** Zakończenie dnia

08:00 Informacje kulturalne **08:25** Noc w Varennes film reż. :Ettore Scola wyk. :Harvey Keitel **11:00** Informacje kulturalne **11:20** wydarzenie aktualne **11:55** Kulturalnek **12:30** Portier z hotelu „Mewa” reż. :Michał Janów wyk. :Arkadiusz Jakubik **13:10** Dokument tygodnia - SKS w PRL **14:20 - 15:20** Koncert zyczeń **15:35** 3 x Majewski - Sublokator komedia reż. :Janusz Majewski wyk. :Jan Machulski Barbara **17:15** Sztuka czytania **17:50** wydarzenie aktualne **18:30** Archiwum grozy - Zbrodnia Lorda Artura Saville'a reż. :Witold Lesiewicz wyk. :Andrzej Łapicki Maria Ciesielska **19:15** Klasyczne albumy rocka - Cream - Disraeli Gears **20:20** Bilet do kina - Cyrk Columbia reż. :Danis Tanovic wyk. :Miki Manojlovic **22:25** Zadyмка koncert **23:35** Hala odlotów **00:30** Bilet do kina - Cyrk Columbia reż. :Danis Tanovic wyk. :Miki Manojlovic **02:35** Kino nocne - Jej wysokość Afrodyta (Mighty Aphrodite) 90' komedia kraj prod USA (1995) reż. :Woody Allen wyk. :Woody Allen Helena Bonham Carter Mira Sorvino Michael Rapaport F Murray Abraham **04:10** Zakończenie dnia

08:00 Informacje kulturalne **08:25** 3 x Majewski - Sublokator reż. :Janusz Majewski wyk. :Jan Machulski **10:05** Informacje kulturalne **10:25** Solidarność Solidarność reż. :Juliusz Machulski **12:25** Twarzą w twarz reż. :Krzysztof Zanussi wyk. :Justyna Kreczmarkowa Piotr Pawłowski Andrzej Zawada **13:00** Co Ty wiesz o społeczeństwie? **13:20** Klasyczne albumy rocka - Cream - Disraeli Gears **14:30** Hala odlotów **15:25** Nettebko Villazon i Domingo w Wiedniu koncert **16:25** Tygodnik Kulturalny **17:25** Niedziela z Kazimierzem Kutuzem **18:30** Teatr Telewizji „Pięta strona świata” reż. :Robert Talarczyk **20:20** Pułkownik Kwiatkowski - komediodramat reż. :Kazimierz Kutz wyk. :Marek Kondrat Renata Daniewicz Zbigniew Zamachowski Adam Ferency Artur Barciś **22:40** Wępocj niż fikcja - Ibiża po zmroku **00:10** Teraz animacje! - Ten pierwszy raz **00:30** Co Ty wiesz o społeczeństwie? **00:55** Kino nocne - Zabij mnie gino reż. :Jacek Bromski wyk. :Bogusław Linda Piotr Machalica Anna Romantowska **03:05** Nocne czytanie w wannie **03:20** Zakończenie dnia

07:30 Dziennik telewizyjny **08:10** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza **08:45** Ex Libris **09:00** Noce i dnie **10:10** Dzika Polska - Złowić nocnego łowcę **10:50** Tańcząca z Gruzją dokument **11:30** Największe muzea świata - Liceum wojskowe Saint - Cyr **12:05** Było nie minęło **12:35** Polska i świat z historią w tle **12:55** Szerokie tory **13:35** Spór o historię **14:15** Sprint przez historię Przemysław Babiarz **14:45** Polska i świat z historią w tle **15:05** Największe muzea świata - Zamek La Bourdaisre **15:35** Ex Libris **15:55** Królowie mórz dokumentalny **16:25** Encyklopedia II wojny światowej **17:00** Noce i dnie **18:00** Kalendarium historyczne **18:45** Polska i świat z historią w tle **19:05** Dziennik telewizyjny **19:45** Największe muzea świata - Zamek La Bourdaisre **20:25** Było nie minęło **21:00** Cafe Historia **21:25** Szerokie tory **22:00** Za kulisami PRL **22:30** Ballada o lekkim zabarwieniu erotycznym **23:10** Sensacje XX wieku **00:10** Tańcząca z Gruzją dokument **00:40** Głos nadziei dokumentalny **02:00** Nie odchodź 12 wspomnień o Kalinie Jedrusik **03:05** Zakończenie dnia

PIĄTEK 14.02

07:25 Dziennik telewizyjny **08:05** Sonda - Lekcja anatomii **08:45** Cafe Historia **09:05** Czas honoru **10:00** Roztocze W krainie jodły buka i tarpana **10:40** Królowie mórz **1:15** Przewoźnik na Mottawie **11:30** Największe muzea świata - Zamek La Bourdaisre **12:15** Nieznana Białoruś **12:30** 15 Ginące cywilizacje **14:15** Flesz historii **14:40** Przyrodnicze opowieści Włodzimierza Puchalskiego **5:25** Nieznana Białoruś **16:15** Historia kołem się toczy **17:00** Czas honoru **17:55** Nadbużański Park Krajobrazowy **18:35** Kalendarium historyczne **19:00** Dziennik telewizyjny **19:45** Jadzia komedia reż. Mirosław Krawicz wyk. Jadwiga Smosarska **21:05** Spacer z dziennikiem dokumentalny **21:40** Nieznana Białoruś **22:45** Gdy świat się wali dokumentalny **24:00** Boża podszewka **01:15** Ginące cywilizacje - Tańczące maski Boloni w Burkina Faso (Endangered civilisations) cykl dokumentalny kraj prod Francja Polska (1996) **02:20** Przekłomowe dni - (Red Chapters) cykl dokumentalny kraj prod Wielka Brytania (2007) reż. Amanda Rees **02:50** Zakończenie dnia

SOBOTA 15.02

07:30 Dziennik telewizyjny **08:10** Non Possumus Prymas Stefan Wyszyński **09:05** Czas honoru **10:00** Zamek pani de Maintenon **10:35** Krakowskie oblicza kultury **11:35** Polska i świat z historią w tle **12:00** Gdy świat się wali **13:10** Powszedni żywot jeleni **14:05** Wielka Gra **15:05** Jadzia komedia reż. Mirosław Krawicz wyk. Jadwiga Smosarska Złutek Kudła **16:30** Bohater naszych czasów film dokumentalny **17:05** Czas honoru **18:00** Podlaski Przełom Bugu film dokumentalny **18:40** Kalendarium historyczne **19:15** Dziennik telewizyjny **19:50** Zestrzelony nad Czechosłowacją **21:00** Chopin - Pragnienie miłości film fabularny reż. Jerzy Antczak wyk. Danuta Stenka Adam Woronowicz Bożena Stachura Andrzej Zieliński Marian Opania Jerzy Zelnik **23:05** Podróż sentymentalna - Ida Haendel - koncert w sepii reportaż **23:40** Religie i kościoły w Polsce - Allah Akbar cykl dokumentalny **00:50** Boża podszewka **02:00** 17 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole ,79 Koncert finałowy Przeboje **03:40** Zakończenie dnia

NIEDZIELA 16.02

iTVN: program „Projekt Tyszką”, 19 lutego, godz. 20.55

iTVN: serial „Wawa NON STOP”, od poniedziałku do piątku o godz. 17.25

07:30 Dziennik telewizyjny **08:05** Makłowicz w podróży **08:40** Polska i świat z historią w tle **09:00** Noce i dnie **10:00** Dzika Polska **10:35** Muzeum Lotnictwa Le Bourget **11:20** Ballada o fiacie i 7 wspaniałych **12:00** Było nie minęło **12:30** Cafe Historia **13:00** Ferdynand **14:45** Polska i świat z historią w tle **15:05** Największe muzea świata - Kawiarnie literackie przy Saint Germain des Prs **15:35** Ex Libris **16:00** Byłem żołnierzem Wehrmachtu **16:20** Encyklopedia II wojny światowej **16:55** Noce i dnie **17:55** Kalendarium historyczne **18:35** Kalendarium historyczne - NZS **19:50** Spór o historię - Granice kolaboracji **20:25** Było nie minęło **21:00** Flesz historii **21:30** Dama Kamelowa - melodramat reż. Jerzy Antczak wyk. Anna Dymna Jan Frycz Anna Radwan Stanisława Celińska Jerzy Kamas **23:25** Sensacje XX wieku - 24 godzin Igora Guzenko - cykl dokumentalny h **00:30** Muzeum Lotnictwa Le Bourget (Le Musee de l'Air du Bourget) film dokumentalny kraj prod Francja (2006) **01:15** Yodok Stories film dokumentalny **02:45** Zakończenie dnia

PONIEDZIAEK 17.02

07:30 Dziennik telewizyjny **08:10** Okrasa lamie przepisy **08:40** Cafe Historia **09:00** Noce i dnie **10:00** Dziennik sudański **0:35** Zaproszenie - Góra dzwinych zdarzeń Śleża **11:00** Polska i świat z historią w tle **11:30** Spór o historię **12:05** Było nie minęło **12:35** Flesz historii **13:05** Dama Kamelowa - melodramat reż. Jerzy Antczak wyk. Anna Dymna Jan Frycz Stanisława Celińska **15:00** Polska i świat z historią w tle **15:25** Cafe Historia **15:45** Polska i świat z historią w tle **16:25** Encyklopedia II wojny światowej **17:00** Noce i dnie **18:05** Kalendarium historyczne **18:40** Polska i świat z historią w tle **19:05** Dziennik telewizyjny **19:45** Największe muzea świata - Kawiarnie literackie przy Saint Germain des Prs **20:25** Było nie minęło **21:00** Polska i świat z historią w tle **21:30** Prowokator - dramat reż. Krzysztof Lang wyk. Bogusław Linda Krzysztof Pleczyński Danuta Stenka Bartek Topa Edyta Olszówka **23:15** Sensacje XX wieku **00:05** Flesz historii **00:30** Zaproszenie - Góra dzwinych zdarzeń Śleża **01:05** Cynga dram. reż. Leszek Wośiewicz **02:45** Zakończenie dnia

WTOREK 18.02

07:30 Dziennik telewizyjny **08:05** Makłowicz w podróży **08:40** Flesz historii **09:05** Noce i dnie **10:15** Dzika Polska **10:50** Królewska Forteca Chinson **11:25** Największe muzea świata - Kawiarnie literackie przy Saint Germain des Prs **12:05** Było nie minęło **12:40** Polska i świat z historią w tle **13:05** Prowokator - dramat reż. Krzysztof Lang wyk. Bogusław Linda Krzysztof Pleczyński Danuta Stenka Bartek Topa Edyta Olszówka **14:45** Polska i świat z historią w tle **15:15** Cafe Historia **15:40** Z kamerą po kraju - Miasto na skraju puszczy **16:00** Pod prąd reportaż **16:25** Encyklopedia II wojny światowej **17:00** Noce i dnie **18:10** Kalendarium historyczne **19:05** Dziennik telewizyjny **19:50** Największe muzea świata **20:25** Ocalić od zapomnienia **21:00** Ex Libris **21:25** 8 Kontynenty **22:30** Tobruk 1941 dokumentalny reż. Zbigniew Wawer **23:10** Flesz historii **23:30** Sensacje XX wieku **00:30** Królewska Forteca Chinson **01:15** Historia pewnego życia film dokumentalny **02:10** Tajemnice Rosji reż. Jerzy Ślaskowski **02:55** Zakończenie dnia

ŚRODA 19.02

07:30 Dziennik telewizyjny **08:10** Okrasa lamie przepisy **08:40** Polska i świat z historią w tle **09:00** Noce i dnie **10:05** Dzika Polska **10:40** Zaproszenie - Tradycje przodków **11:15** Największe muzea świata - Narodowe Muzeum Ceramiki w Sevres **11:45** Flesz historii **12:00** Ocalić od zapomnienia **12:35** Ex Libris **12:55** Yodok Stories - dokumentalny reż. Andrzej Fidyk **14:20** Pomnik czynu dokumentalny reż. Dariusz Król **14:45** Polska i świat z historią w tle **15:15** Cafe Historia **15:40** Tajemnice początków Polski **16:25** Encyklopedia II wojny światowej **17:00** Noce i dnie **18:05** Kalendarium historyczne **18:35** Kalendarium historyczne **19:00** Dziennik telewizyjny **19:45** Największe muzea świata - Zgromadzenie Narodowe **20:25** Było nie minęło **21:00** Polska i świat z historią w tle **21:25** Szerokie tory **22:05** Spór o historię **22:45** Sprint przez historię Przemysław Babiarz **23:25** Sensacje XX wieku **00:25** Zaproszenie - Tradycje przodków **01:05** Za kulisami PRL **01:30** Ballada o lekkim zabarwieniu erotycznym **02:10** Wycieczka dokumentalny **03:05** Zakończenie dnia

CZWARTEK 20.02

06:00 W niewoli przeszłości **06:50** Detektywi **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN **11:10** Wawa NON STOP **11:55** Na Wspólnej **12:20** Wiem co jem i wiem co kupuję **13:00** Sablewskiej sposób na modę **13:30** Pan i pani Pells **14:25 - 14:35** Serwis pogodowy **14:37 - 14:40** Prognoza narciarska **14:45** Sędzia Anna Maria Wesołowska **15:30** Ulice Świata **15:55** W niewoli przeszłości **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Wawa NON STOP **18:10** Ukryta prawda **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! **20:05** Niedźwiadek - film reż. Jan Hřebeček scenariusz: Petr Jarchovský **21:50** Superwizjer **22:15** Brygada antymafijna **23:10** Co za tydzień **23:35** Kocham Enter **00:20** W niewoli przeszłości **01:10** Rozmowy w toku **01:50** Wawa NON STOP **02:35** Jak to jest złowione? **03:00** Fakty **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! **03:50** Sędzia Anna Maria Wesołowska **04:35 - 04:45** Serwis pogodowy **04:47** Prognoza narciarska **04:50** Ulice Świata - dokumentalny **05:15** Ukryta prawda - fabularno - dokumentalny

06:00 Pan i Pani House **06:25** Mille **06:55** SAMOCHÓD MARZEŃ: kup i zrób **07:35** Projekt Tyszką **08:00** Top wings **08:30** Dzień dobry TVN **10:55** Maja w ogrodzie **11:20** Co za tydzień **11:45** Polak potrafi **12:10** Jak to jest złowione? **12:35** Medycyna z kuchni **13:05** Miasto Kobiet **13:55** Top Model Zostań modelką **14:40** Ugotowani **15:25 - 16:40** X Factor **17:55** Sablewskiej sposób na modę **18:30** Legendy PRL **19:00** Fakty **19:25** Sport **19:35** Pogoda **19:45** Uwaga! **20:00** You can dance - Po prostu tańcz! **21:20** Złote dni - reżyseria: Jean-Pierre Sinapi obsada: Clotilde Courau **22:55** Polak potrafi **23:20** Medycyna z kuchni **23:50** W imię króla **01:20** Klerycy **02:10** Odrobina Polski **02:25** Sablewskiej sposób na modę **03:00** Fakty **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! **03:50** Złote dni - reżyseria: Jean-Pierre Sinapi obsada: Clotilde Courau Nadine Marcovici Guillaume Cramoisan Emile Gavois-Kahn Tristan Calvez **05:25** Odrobina Polski - program rozrywkowy **05:35** Co za tydzień - magazyn

06:00 Legendy PRL **06:25** Kobieta na krańcu świata **06:55** Odrobina Polski **07:05** Sablewskiej sposób na modę **07:40** Ugotowani **08:30** Dzień dobry TVN **10:55** You can dance - Po prostu tańcz! **12:15** Kocham Enter **13:00** Mille **13:30** Projekt Tyszką **13:50** Prawo i medycyna **14:45** Kod szczęścia **15:10** Kod szczęścia **15:35** Na Wspólnej Omnibus **17:05** Sophie Grigson w krajach Dalekiego Wschodu **17:30** Historia Polskiego Rocka **18:20** SAMOCHÓD MARZEŃ: kup i zrób **19:00** Fakty **19:25** Sport **19:35** Pogoda **19:45** Uwaga! **20:00** Najsztub słucha **20:25** Ugotowani **21:10** W imię króla **22:50** Życie bez wstydu **23:35** Odrobina Polski **23:45** Niedźwiadek - reżyseria: Jan Hřebeček obsada: Jiří Macháček **01:30** Miasto Kobiet **02:15** Kuba Wojewódzki **03:00** Fakty **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! **03:50** Brygada antymafijna - kryminalny **04:40** SAMOCHÓD MARZEŃ: kup i zrób - program motoryzacyjny Polska **05:15** Historia Polskiego Rocka - dokument Polska

TYGODNIOWY HOROSKOP Z TAROTEM

BARAN 21.03.-20.04. KSIĘŻYC

Żywe są w Tobie potężne namiętności, silne emocje. Od Ciebie zależy teraz czy pójdziesz za nimi, czy zachowasz zdrowy rozsądek i jasność widzenia.

BYK 21.04.-21.05. SIŁA

Zadania, przed którymi stoisz wymagają sięgnięcia po własną moc. Może to być szczególna umiejętność, np. dar przekonywania czy talent organizatorski.

BLIŹNIĘTA 22.05.-21.06. RYCERZ PUCHARÓW

Zapowiada się nowa, odwzajemniona miłość, nowy związek. Możesz otrzymać dobrą wiadomość, zaproszenie na jakąś uroczystość, z którego warto skorzystać.

RAK 23.06.-22.07. CESARZOWA

Czeka Cię satysfakcja, a nie wysiłek. Odpoczynek, a nie ruch. Pomyślność w sprawach, które powoli dojrzewały, a teraz zrealizują się same.

LEW 23.07.-23.08. RYCERZ MIECZY

Uważaj na fałszywego przyjaciela, przez którego możesz cierpieć. Wykorzystuje on ludzi do swoich celów. Trzymaj na wodzy swoje emocje, bo może dojść do kłótni.

PANNA 24.08.-23.09. SIÓDEMKA MIECZY

Jakieś oszustwo krąży wokół Ciebie. Sam też nie próbuj nikogo okłamać. Nie unikaj rozmowy wyjaśniającej. Po jej przeprowadzeniu poczujesz ulgę.

WAGA 24.09.-23.10. ŚWIAT

Znalazłeś klucz, którego szukałeś; jeden cykl się zakończył i następny się rozpoczyna. Twoje projekty zakończą się sukcesem, dadzą Ci radość, stabilność i spokój.

SKORPION 24.10.-23.11. ÓSEMKA DENARÓW

Rozpoczniesz naukę, zdobywanie nowych umiejętności. Nareszcie wiesz, co chcesz robić, kim być zawodowo. Tylko praca wykonywana z pasją daje satysfakcję.

STRZELEC 24.11.-22.12. DWÓJKA BUŁAW

Osiągnąłeś sukces, ale nie dał Ci on takiego spełnienia, jakiego oczekiwałeś. Przyjrzyj się swemu życiu. Nie zamykaj się w swoim świecie. Otwórz się na nowe.

KOZIOROŻEC 23.12.-20.01. DZIEWIĄTKA PUCHARÓW

Jeżeli masz jakieś trudności, są przejściowe. To czas dla Ciebie! Zamykasz pewien ważny etap w życiu. Możesz odczuwać blokadę emocjonalną, brak zainteresowania partnera.

WODNIK 21.01.-19.02. KAPŁANKA

Czekaj, nie naciskaj, nie przyspieszaj. Zaufaj swojej intuicji, wejrzyj w siebie, bo już znasz odpowiedź. Czas na wizytę u lekarza.

RYBY 20.02.-20.03. GŁUPIEC

Nie bądź skomplikowany, nie utrudniaj sobie życia nieustannym rozmyślaniami, a wszystko będzie dobrze. Daj sobie więcej swobody. Czeka cię niespodzianka.

Wróżka Henry

tarot, runy, talizmany runiczne, numerologia, horoskopy partnerskie
tel. + 32 0496 41 22 40, e-mail: henryka.lorenc@wp.pl

Różane ciasteczka z malinowym lukrem

Takie ciasteczka są idealne, gdy najdzie nas ochota na coś słodkiego. Przygotowuje się je zaledwie kilka minut. Są mięciutkie, pulchne, kuszą aromatem róży, a całość dopełnia przepyszny malinowy lukier. Sprawdź się na Walentynki.

Składniki:

150 g zimnego masła
75 g cukru z płatków róży
225 g mąki
1/2 łyżeczki proszku do pieczenia
1 żółtko
kilka kropel aromatu waniliowego

Lukier 1:

1 łyżka mleka
1,5 łyżki soku malinowego
10 łyżek cukru pudru

Lukier 2:

1 łyżka mleka
6 łyżek cukru pudru

Lukier 3:

1 łyżka soku malinowego
4 łyżki cukru pudru
cukrowe serduszka
cukrowe perelki

Przygotowanie:

Mąkę mieszamy z cukrem różanym i proszkiem do pieczenia, i wysypujemy ją na stolnicę. Dodajemy zimne masło i siekamy nożem aż do uzyskania konsystencji kaszy. Wówczas dodajemy żółtko, aromat, chwilę siekamy i zagniatamy już rękoma ciasto, tworzymy kulę, zawijamy ją w folię i zostawiamy w lodówce na co najmniej godzinę. Po tym czasie ciasto rozwałkowujemy na grubość około 5 mm i wycinamy foremką kształt serca. Ciasteczka pieczemy w temperaturze 180 stopni około 10 minut. Po upieczeniu studzimy i polewamy lukrem, można również udekorować cukrowymi ozdobami. Ciastko odstawiamy, żeby lukier stężał.

Tradycyjny biały lukier otrzymamy przez ucieranie cukru pudru z mlekiem. Cukier puder dodajemy stopniowo (np. po 1 łyżce). Można dodać kilka kropel dowolnego aromatu.

Lukier czerwony otrzymamy ucierając sok malinowy z cukrem pudrem. Lukier różowy uzyskamy ucierając mleko zmieszane z sokiem malinowym i z cukrem pudrem. Życzę smacznego :)

Katarzyna Cukier

autorka bloga „Gotuj z Cukierniczką”
gotujzucukierniczką.blogspot.fr

PRENUMERATA
VECTORA POLONII

VECTOR
POLONII

Wybierz rodzaj płatności!

Płatność czekiem bankowym, przelewem, osobiście w redakcji.

Dane do przelewu bankowego:

ROI DORE, 6, rue Sainte Anastase 75003 Paris,

Prenumerata Francja:

konto BNP Paribas
RIB: 30004 01849 00010069666 64

Prenumerata zagraniczna:

IBAN: FR76 3000 4018 4900 0100 6966 664
BIC: BNPAFRPPPP

Kupon z czekiem wystawionym na ROI DORE prosimy kierować na adres redakcji:
ROI DORE - 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris,

Obsługa abonentów:

09 62 62 77 86 / prenumerata@vectorpolonii.com

Imię i nazwisko

Zamawiam prenumeratę (roczną, półroczną)

Adres e-mail:

Wybierz okres prenumeraty!

Adres

PRAKTYKI W KSIĘGARNI/ANTYKWARIACIE W PARYŻU:

Księgarnia o charakterze antykwarycznym w Paryżu poszukuje osoby zainteresowanej odbyciem praktyki/stażu.

Zakres obowiązków:

- Pomoc w prowadzeniu kartoteki książek
- Prowadzenie korespondencji - udzielanie informacji o dostępnych publikacjach oraz wysyłka katalogów
- Realizacja powierzonych zadań związanych z codziennym funkcjonowaniem księgarni

Profil kandydata:

- Absolwent/ka lub student/ka kierunku: bibliotekoznawstwo, polonistyka (mile widziane)
- Osoba dobrze zorganizowana, samodzielna i rzetelna, władająca j. francuskim w stopniu dobrym (znajomość każdego kolejnego języka będzie atutem)

Oferujemy:

- Elastyczne godziny pracy w przyjaznej atmosferze
- Współpraca zakończy się wystawieniem potwierdzenia odbycia praktyk i/lub listu referencyjnego.

Informacje praktyczne:

- Praktyki bezpłatne
- Miejsce: Paryż
- Termin rozpoczęcia i czas trwania współpracy: od zaraz/ok. 3 razy w tyg. przez min. 2 mies.

Aplikację zawierającą CV i list motywacyjny proszę przesyłać na adres: photo@roidore.com z dopiskiem „Praktyki/staż w księgarni”.

SPRZEDAM

Pokrowiec na laptopa w dobrym stanie
15 euro, tel. 06 27 74 00 20

SPRZEDAM

- Fotelik samochodowy marki Peg Perego. Odpowiedni dla dzieci o wadze do 10 kg. Stan bardzo dobry. Cena 50 €
- Nosidełko dla niemowląt marki Baby Bjorn. Model Baby Carrier Active. Dla dzieci od 3,5 do 12 kg. Stan dobry. Cena 55 €
- Łóżeczko turystyczne dla dzieci marki BabiDéal. Stan bardzo dobry. Cena 20 €, Odbiór we własnym zakresie w Vincennes (94300). Tel: 06 21 84 71 63.

SPRZEDAM

Gogle narciarskie
5 euro
e-mail: franciosa.renaud@gmail.com

SPRZEDAM

Duży, ładny i w bardzo dobrym stanie segment do salonu (kolor: buk; wymiary: szer. - 170 cm, wys. - 216 cm, głębokość części dolnej - 56 cm). Kupiony niedawno w Conforamie. Nowoczesny i praktyczny styl. Odbiór własny w okolicach Boulogne-Billancourt. Cena: 250 € do negocjacji. tel. 06.20.11.25.36

PRZEDSTAWICIEL DS. PROMOCJI I SPRZEDAŻY

„Vector Polonii” ogłasza rekrutację na stanowisko:

Przedstawiciel ds. promocji i sprzedaży!**Zakres obowiązków:**

- Dbanie o dobry wizerunek periodyku
- Pozyskiwanie reklamodawców, odbiorców prenumeraty
- Nawiązywanie oraz podtrzymywanie relacji z klientami
- Realizacja planów sprzedaży w oparciu o wyznaczone cele

Profil kandydata:

- Doświadczenie w sprzedaży i obsłudze klienta
- Dobra znajomość języka francuskiego (każdy dodatkowy język będzie atutem)
- Doskonale umiejętności komunikacyjne i negocjacyjne
- Znajomość środowisk polonijnych (mile widziana)
- Inicjatywa, energia, zapał do pracy
- Dynamizm i zaangażowanie
- Prawo jazdy kat. B

Informacje praktyczne:

- Miejsce pracy: Paryż, Francja
 - Data objęcia stanowiska: od zaraz
- Zgłoszenia (CV + list motywacyjny w języku polskim) prosimy wysłać na adres: photo@roidore.com z dopiskiem „Przedstawiciel ds. promocji i sprzedaży”.

PSYCHOLOG

Beata KWASIEBORSKI
Konsultacje - Paryż X
tel. 06 13 82 20 89

DAM PRACĘ:

Praca dla spawacza/montera z doświadczeniem w pracowni kreacji i wyrobu biżuterii w Paryżu.
Zakres zadań: obróbka metalu, prace ślusarskie, monterskie i spawalnicze. Znajomość języka francuskiego nie wymagana.
Osoby zainteresowane prosimy o kontakt telefoniczny pod numerem **01 42 71 84 80** lub mailowy: **magic@magicparis.fr**.

Cennik ogłoszeń:

Ogłoszenia drobne do 10 słów – 8 €, każde kolejne słowo – 0,50 €.
Zniżka od trzeciej emisji ogłoszenia.
Ogłoszenia „dam pracę/szukam pracy” – bezpłatne
Prosimy o przysyłanie ogłoszeń na adres: redakcja@vectorpolonii.com
Reklama: cena w zależności od wielkości i ilości emisji.
Cennik w siedzibie Redakcji: 6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paryż.

Imię i nazwisko

Zamawiam prenumeratę (roczną, półroczną)

Adres e-mail:

Wybierz okres prenumeraty!

Adres

Wybierz rodzaj płatności!

Płatność czekiem bankowym, przelewem, osobiście w redakcji.

Dane do przelewu bankowego:

ROI DORE, 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris,

Prenumerata Francja:

konto BNP Paribas
RIB: 33004 01849 00010069666 64

Prenumerata zagraniczna:

IBAN: FR76 3000 4018 4900 0100 6966 664
BIC: BNPAFRPPPO

Kupon z czekiem wystawionym na ROI DORE prosimy kierować na adres redakcji: ROI DORE - 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris.

Obsługa abonentów:

09 62 62 77 86 / prenumerata@vectorpolonii.com

Spojrzenie na Statuę Wolności

Wejście przez wyspę

Nieustannie przez 32 lata była świadkiem ludzkiego szczęścia, ale i tragedii. Przyjęła na swoim brzegu statki z blisko 12 milionami emigrantów, przybywających do Nowego Świata z niemal każdego zakątka ziemi. Nazywana była wyspą mew, ostryg, szubienicy. W końcu stała się wyspą nadziei i łez.

Samuel z ulicy Greenwich

Właściciele nowojorskiej Wyspy Ellis było kilku. Pierwotnie znajdowała się ona we władaniu Indian Lenni Lenape. Wymienili ją oni za towary z Holendrami. Potem nabył ją Samuel Ellis, a po jego śmierci władze federalne Stanu Nowy Jork. W 1965 r. uznano ją za część struktury związanej ze Statuą Wolności pod władzą National Park Service.

Po Samuelu została jej nazwa. Urodził się on w Walli. Zmarł w Nowym Jorku, w wieku 61 lat. Wyspę nabył z niewiadomego powodu. Nie wykorzystywał jej także w żaden znaczący sposób. Wiadomo, że próbował ją bezskutecznie sprzedać. Pozostała jednak we władaniu jego rodziny, do momentu, kiedy oddana została rządowi.

Wyspa była siedliskiem mew, miejscem połowów ostryg i ryb, a nieco później egzekucji kryminalistów. Po oddaniu wyspy państwu, przeznaczona została dla armii, na Fort Gibson. W końcu powstała tam stacja dla emigrantów przybywających do nowojorskiego portu. Wcześniejszy punkt, znajdujący się w Castle Garden, zlikwidowany został m.in. z powodu wykrycia wielu nieprawidłowości, w tym korupcji.

Centrum przyjmowania emigrantów na Ellis Island działało od 1892 r. do 1924 r. Jego życie zakończyło się

Wyspa Ellis ukazująca się pasażerom promu płynącego po rzece Hudson

wraz z wprowadzeniem wiz. *Prom z Wyspy Ellis odbywa swój ostatni rejs* – zapisał Barry Moreno. Był 1954 r. Opuszczona wyspa popadała w ruinę, aż pojawił się projekt jej odrestaurowania i przystosowania dla zwiedzających. Na jej terenie stworzono Centrum Historii Rodzin Amerykańskich Emigrantów.

Klucz do nowego życia

Emigracyjna historia nowojorskiej stacji wiązała się z wieloma statkami przybywającymi do nowojorskiego portu. Ich pokłady przepelnione były ludzkimi istotami, płynącymi w różnych (zazwyczaj ciężkich) warunkach, wiele tygodni przez nieznanne wody Oceanu. Pełni nadziei, ale bardziej lęku, docierali do wymarzonego lądu. Wyspa Ellis przyjmowała emigrantów przez 31 lat. Przez jej sale przeszło około 12 milionów ludzi.

Kierowani byli do przygotowanych specjalnie sal. Tam, czekając w kolejkach, przyjmowani byli przez urzędników. Po ustaleniu i zapisaniu danych dotyczących pochodzenia, czasami zawodu, trafiali w ręce lekarzy. Ich decyzją była niczym wyrok. Emigrant mógł zostać skierowany na prom do Nowego Jorku. Mógł też zostać na wyspie na czas leczenia wykrytej choroby lub mógł zostać odesłany do miejsca, z którego przybył.

Stacja zamknęła amerykańskie wrota nieco ponad 2. procentom osób. Głównie z powodu chorób psychicznych, deformacji fizycznych, kryminalnej przeszłości lub złego prowadzenia się. Byli tam także ci, którzy przybyli do Ameryki na gapę.

Obudzone echo

Emma Corcoran, pracująca na wyspie w roli sekretarki, notowała swoje przemyślenia: *Możesz sobie wyobrazić, jak się wyrusza z dziesięciorgiem dzieci i bez pieniędzy...*

*i przybywa do miejsca, gdzie nie możesz mówić w swoim języku, gdzie nie rozumiesz ani jednego słowa, gdzie możesz się znaleźć w rękach złego człowieka. Myślę, że to wymagało mnóstwa odwagi...**

Lekarka ze stacji Gertrude Slaughter opisywała tragiczne sytuacje, mające miejsce po wprowadzeniu ustawy o limicie wstępu do Stanów Zjednoczonych. *Pięciuset imigrantów z Europy Południowo-Wschodniej, którzy pozbyli się wszystkiego, co mieli, by zacząć nowe życie na brzegach amerykańskich, a dowiadują się tylko, że są poza kwotą i muszą powrócić. Krzyczeli, wylali, miotali się jak dzikie zwierzęta, łamiąc meble w poczekalni i atakując strażników...*

Szczęśliwie zakończony przypadek rodziców wspominał Lee Iacocca – *Matka zachorowała na tyfus... Zanim dopłynęli do Ellis Island, straciła wszystkie włosy, zgodnie z prawem powinna być odesłana do Włoch. Ale mój ojciec był rzutkim wygadany spryciarzem... Udało mu się jakoś przekonać urzędników imigracyjnych, że jego nowa żona zapadła jedynie na chorobę morską.*

Świadectw jest wiele więcej. Listy, pamiętniki, dokumenty i niesamowite zdjęcia. Wszystko nakreśla obraz marzeń i wszechobecnego przerażenia. Małe historie wielkich podróżników.

Anna Rudek-Śmiechowska

www.smiechowska.wordpress.com

* Wszystkie relacje cytowane za: Małgorzata Szejnert,

Wyspa klucz, Kraków 2009.

Nowy Jork od strony Hudson River